

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

5/2006

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VIII.

Vyšlo 10. 3. 2006

Cena 10 Kč

Europoslanec Maštálka navštívil Rýmařov a debatoval s radními, vedením nemocnice i občany

Budeme čelit zvýšeným hladinám toků při tání sněhu?

KOSTELY A KAPLE HORNOMĚSTSKÁ

Amatéri z divadelního spolku Mahen nabídli v letošní sezóně představení Simonovy hry Řeči

Cenné medaile vybojovali na mistrovství České republiky v Zadově žáci sportovních tříd ZŠ Rýmařov

Aktuálně z města

Do plesové sezóny patří i dětský karneval

Stejně jako se každoročně dospělí chystají na plesovou sezónu, tak se i rýmařovské děti mohou těšit na pravidelnou maškarní merendu, kterou již několik desítek let pořádá každou zimu Středisko volného času. Pod vedením Evy Kudlákové a Ludmily Matějové a ve spolupráci s dalšími zaměstnanci SVČ je připravován dětský maškarní ples, na kterém se děti s nadšením nejen do sytosti vydávají, ale navíc mohou vyhrát některou z pěkných cen v tombole a nejlepší masky se utkají o hlavní ceny.

Letošní karnevalový rej se uskutečnil v neděli 26. února odpoledne. Na parketu velkého sálu Střediska volného času se sešla téměř stovka nejrozmanitějších pohádkových postavíček i filmových hrdinů. Proti loňsku byla sice návštěvnost téměř o polovinu menší, ale nikdo z pořadatelů si kvůli tomu vrásky na čele nedělal. Naopak, program se rozjel díky komentátorské šikovnosti Pavla Dobeše z olomoucké agentury Gong v naprosto skvělém

tempu a děti se zapojily společně s některými rodiči nebo prarodiči do křepčení na parketu za doprovodu reprodukované hudby, ať již ve stylu disco nebo starých šlágrů, jako Jede, jede mašinka nebo Kačátko. Zkrátka bavili se všichni, nejvíce samozřejmě děti, a to byl hlavní účel celé akce.

Bez šarvátek a v míru zde vedle sebe prožili odpoledne lvíčky, kočičky, pejsci, berušky, čmelák i motýl a v dokonalé harmonii si zatancovali ruku v ruce vodníci, piráti, indiáni, kouzelníci a čarodějové, kuchaři i princezny, Červená Karkulka i mladinka slečinka Santa Clausová společně se Spidermanem nebo Batmanem. Na parketu bylo mnoho dalších známých i méně známých pohádkových či filmových postavíček. Součástí karnevalového odpoledne bylo také vystoupení děvčat z kroužku břišních tanců pod vedením Dagmar Gajdošové a ukázkou z činnosti taneční skupiny SVČ Freeze Dance, kterou s úspěchem vede Petra Čechová.

Komentátor Pavel Dobeš se svými

kolegy naučil děti zajímavé taneční kreace na způsob břišních tanců za doprovodu megahitu Boro Boro od zpěváka Arashe, rodáka z Íránu žijícího v Malmö ve Švédsku, který prorazil právě s touto písní, ale i díky druhému singlu „Tike Tike Kardi“. Na závěr karnevalu se rozdávaly ceny a odměny. Děti vyhrávaly v tombole plyšové medvídky a stavebnice puzzle. O výběr nejlepších masek se postarala sedmičlenná porota složená z dětí navštěvujících keramický krou-

žek SVČ. Ostatně keramická výstava jako součást celé akce byla zároveň prodejní. Sponzorem dětského karnevalu byla Pizzerie a cukrárna Karolína, která věnovala nejlepším maskám dortíky. A které masky měly u poroty největší úspěch? Oceněny byly masky vodníka, malého kuchtyka, motýla, čmeláka, princezny a roztomilé slečny Santa Clausové. Takže nezbyvá než popřát výhercům a pozvat všechny masky na příští karnevalový rej 2007!

JiKo

Množství sněhu trápí nejen Městské služby

Podle slov ředitele Městských služeb Rýmařov Martina Valy není letošní zima nikterak výjimečná co se týká intenzity sněhových srážek. Běžnému průměru se ale vymyká množstvím nahromaděného sněhu, kterého nedostatkem občasných oblev průběžně neubývá. Teploty se po téměř celé zimní období pohybovaly spíše pod bodem mrazu, sníh neodtává a dělá starosti nejen silničářům a organizacím zabývajícím se zimní údržbou, ale především chodcům a řidičům celého regionu.

„Sníh musíme neustále vyvážet, není jej totiž kam hrnout, a to nám

dělá velké potíže. Náklady na zimní údržbu se tím značně prodražují. Druhý problém způsobuje sníh na střechách, který zdánlivě se zimní údržbou nesouvisí, ale jen do té doby, než se střech začne padat a působit závalu ve schůdnosti chodníku, popř. zneprůjezdí celou komunikaci,“ upřesnil ředitel Martin Vala.

Na otázku, zda má organizace dostatečné rezervy posypového materiálu, ředitel sdělil, že je ho prozatím dostatek, ovšem velké mrazy nedovolovaly použít sůl, která je při nízkých teplotách neúčinná. „Štěrka zase nemůžeme použít

v době trvalého sněžení, protože by jej pluh odhrnul ke krajnici by se udušal pod koly vozidel nebo a zbytečně bychom plývali peně-

zi,“ doplnil ředitel Městských služeb. Podobná situace je podle něj s posypem zledovatělých chodníků. Když je chodník potažen ledovou krustou, šterk se na něm neudrží, a pokud dochází k tání, šterk se propadá do tajícího ledu.

„Přiznávám, že na některých místech mohlo dojít k určitým problémům, ale snažili jsme se je v rámci možností řešit. Co se týče průběhu letošní zimní údržby, nezaznamenali jsme zvýšený počet stížností ani jsme nemuseli řešit vypjaté nebo extrémní situace s občany města, ti se na nás spíše obraceli s prosbou o úklid či odvoz sněhu tam, kde se jim už nedostávalo sil,“ zdůraznil Martin Vala. Nejčastější stížnosti občanů se tý-

kaly nedostatečně rychlého úklidu sněhu z komunikací, chodníků nebo parkovišť. Podle ředitele je to problém početního stavu techniky v kombinaci s velkým rozsahem zimní údržby. Velkou roli hraje pochopitelně prioritou úklidu sněhu, daná vyhláškou města Rýmařova.

„Znovu opakuji, že občané by si měli uvědomit, že také ne všechny komunikace patří městu. Jsou tu i komunikace státní a na nich provádí údržbu Správa a údržba silnic Moravskoslezského kraje,“ upřesnil ředitel Vala a potvrdil, že Městské služby se Správou silnic velice dobře spolupracují.

Technika Městských služeb, jejíž průměrné stáří se pohybuje v rozmezí 15 - 20 let a výjimkou nejsou

ani stroje starší, letos výrazněji neklamala. Ovšem při takovém množství sněhu, které provází letošní zimu, jsou některé stroje málo účinné. Větší množství sněhu přepadává přes pluhu traktorů a silnice budí dojem, že tudy technika snad ani neprojela. V úvodu byla zmínka o tom, že se sních z některých míst již musí odvázet, aby jednak nebránil v parkování vozidel, jako je tomu například na náměstí Míru, nebo alespoň z jedné strany nejpřírodnějších komunikací, kde odhrnutý sníh jednak postupně snižuje potřebnou šířku vozovky, jednak znemožňuje její další pluzení. Tento sníh Městské služby vozí na vlastní pozemek před areálem bývalé STS, který

slouží právě tomuto účelu.

A má ředitel Martin Vala nějakou prosbu na adresu občanů města? „Požádal bych hlavně všechny motoristy, aby svá vozidla parkovali s ohledem na to, aby zůstal dostatečný prostor k projetí techniky při úklidu sněhu, i když vím, že při tomto množství sněhu je to někdy velmi obtížné. Dále bych si přál, aby byli občané trpěliví, když se právě do té jejich ulice technika hned nedostane. Věřte nám, že opravdu nesedíme se založenými rukama, až někdo zavolá telefon, ale snažíme se uklidit město od sněhu v co možná nejkratším čase a někdy na úkor posledních sil našich zaměstnanců.“

JiKo

ŘIDIČI POZOR!

Úsek Ondřejov - Dlouhá Loučka bude od 13. března zcela uzavřen

V pondělí 13. března 2006 bude zahájena II. etapa rekonstrukce silnice II/449 v úseku Ondřejov - hranice Moravsko-slezského

kraje (v obci Valšovský Důl). Silnice bude pro veřejnou dopravu **zcela uzavřena**. Moravsko-slezský kraj tak navazuje na opra-

vy z loňského roku.

„Silnice, která projde kompletní rekonstrukcí, včetně oprav mostků a mostních konstrukcí, bude bohužel tentokrát úplně uzavřena, a to jak ze strany rýmařovské, tak i ze strany olomoucké,“ doplnil informaci hlavní stavbyvedoucí dodavatelské firmy Karet Ing. Jiří Ondrášek a dodal, že by řidiči neměli v žádném případě vjíždět do zákazu vjezdu, který bude na začátku obce Ondřejov, ale ani ti „otreljší“ by neměli pokračovat v jízdě, protože po několika kilometrech zjistí, že na silnici jsou strženy mosty, a budou se muset vrátit.

Podobná situace nastane na olomoucké straně, ve směru z Dolní Loučky na Ondřejov. Tam si dokonce dodavatelé stavby vyhradili

termín uzavěry komunikace o celý týden dříve, tedy už od 6. března. Připomeňme, že od 1. září loňského roku proběhla úplná uzavírka na komunikacích II/445 a II/449 v Rýmařově (třída Hrdinů od křižovatky s ulicí Revoluční v Rýmařově přes Ondřejov po Valšovský Důl). Odbor dopravy a silničního hospodářství v Rýmařově informoval o tom, že k předpokládanému ukončení stavebních prací mělo dojít k 20. listopadu 2005, ale v důsledku časového skluzu nebyl termín otevření dodržen a stalo se tak až 1. prosince.

Letošní rekonstrukce je plánována na dobu přibližně čtyř měsíců. Termín opětovného otevření komunikace oznámíme včas na stránkách našeho tisku. JiKo

Žádosti o granty na podporu kulturních akcí je možné podat do 31. března

Ještě do konce března je možno podávat žádosti o granty na podporu veřejně prospěšných činností subjektů, které ve svých stanovách mají jako jednu z hlavních činností provozování kulturních a zájmových aktivit občanů. V rámci vy-

hlášených programů nelze uplatňovat požadavky na investiční dotace.

Žádosti se předkládají na formulářích, které jsou k dispozici na odboru školství a kultury MěÚ Rýmařov nebo na internetových stránkách města. Všechny včas

doručené žádosti, tj. doručené na městský úřad nejpozději 31. 3. 2006, projedná komise pro kulturu, cestovní ruch a mezinárodní vztahy a předloží je Radě města Rýmařova ke konečnému rozhodnutí.

Vyhlášené programy:

Program I - Podpora kulturních a společenských akcí ve městě

- Podpora pořádání kulturních a společenských akcí pro mládež.
- Podpora pořádání kulturních a společenských akcí pro seniory.
- Podpora pořádání kulturních a společenských akcí s mezinárodní účastí, zejména v rámci kontaktů s partnerskými a přátelskými městy.
- Podpora kulturních projektů regionálního či celostátního rozsahu a významu.

Program II - Podpora kulturních a společenských aktivit občanů

- Podpora pravidelné kulturní a společenské aktivity, především mládeže (obecný provozní příspěvek kulturním organizacím a klubům).
- Podpora účasti na kulturních nebo společenských akcích celostátního významu
- Podpora projektů regionálního či celostátního rozsahu a významu.
- Podpora pravidelných kulturních aktivit občanů seniorského věku (od 60 let).

Program III

- Podpora zájmových organizací

- Podpora pravidelných zájmových aktivit, především mládeže.
- Podpora zájmových aktivit seniorů (od 60 let).
- Podpora účasti členů zájmových organizací na akcích celostátního významu.

Vedoucí odboru kultury
a školství Bc. Leona Pleská

Zvednou se hladiny toků při tání sněhu?

Podle Českého hydrometeorologického ústavu a dlouhodobého pozorování se letošní zima vyznačuje značnou sněhovou pokrývkou, a to nejen ve vyšších polohách, ale tentokrát i ve středních a nižších polohách. Sledována je výška sněhu, ale také zásoba vody ve sněhu.

„Obecně lze říci, že dnes vychází orientačně na 10 mm sněhu 3 mm vody. Z toho si může každý vytvořit úsudek, kolik se v naší lokalitě nachází vody. Pokud bychom měli srovnávat z dlouhodobého hlediska sněhovou vrstvu a objem vody v horských polohách, dojdeme ke zjištění, že situace není nikterak mimořádná. V současnosti se uvádí na Pradědu výška sněhové pokrývky kolem 190 cm, což není nic zvláštního, ale jiná situace je proti jiným letům ve středních a nižších polohách. Tam se na mnoha místech uvádí dosažení padesátiletého maxima sněhové pokrývky,“ nastínil situaci s množstvím sněhu vedoucí odboru životního prostředí a regionálního rozvoje (ŽPaRR) Městského úřadu Rýmařov František Čermák, který ale zároveň konstatoval, že tato skutečnost nemusí nutně znamenat povodňové nebezpečí.

Jarní povodně se vyskytují v mnohem menším měřítku než povodně letní způsobené dešťovými déšťi. Sníh letos napadl na nezamrzlou zem a nedošlo k žádné větší oblevě, větší část sněhu může při tání tím pádem vsáknout do půdy a podzemních vod a jen část potom odtéká. Sníh také na jaře nikdy neroztaje najednou, určité procento se odpařuje.

„Pokud bude tání probíhat v klasických sinusoidách, kdy se přes den oteplí a v noci přimrzne, nehrozí vůbec žádné nebezpečí. K závažnější situaci by mohlo dojít jedině při rychlém tání, a to v kombinaci s vydatnými dešti. Loňská

zima byla neméně vydatná na sněhovou pokrývku a tání proběhlo postupně bez jakýchkoliv problémů,“ doplnil vedoucí ŽPaRR.

Pokud by přece jen došlo k nějakým závažnějším problémům spojeným s rychlým táním sněhu, má město Rýmařov svůj povodňový plán. Další povodňový plán se vztahuje na spádové obce Rýmařovska. Nad těmito plány stojí ještě havarijní plán města. Každý z těchto plánů má svá opatření pro krizové situace. V rámci povodňového plánu by byly vyhlášeny povodňové stavy a každý z nich má určitá opatření, která jsou pak prováděna. „Organizačně je všechno zabezpečeno tak, jak to legislativa ukládá, ale znovu opakují, doufám, že k ničemu takovému nedojde,“ vyjádřil své přesvědčení František Čermák.

Pokud jde o nejdůležitější tok na území Rýmařova, Podolský potok, je upraven tak, aby byl schopen odvést vodu o větším množství. Ve velké části Rýmařova má

Podolský potok kapacitu, která umožňuje bezeškodný odtok dvacetileté vody, v některých místech dokáže pojmout až stoletou vodu. Naopak nejhůře je na tom místní část Rýmařova Jamartice, kde kapacita koryta dokáže pojmout pouze jedno- až dvouletou vodu. K vyřešení protipovodňového za-

bezpečení Jamartic existuje již delší dobu studie, která řeší ochranu Jamartic ve dvou variantách na pětiletou a ve dvou variantách na dvacetiletou vodu. „Bohužel investiční náklady jsou natolik vysoké, že Povodí Odry přes naše opakované požadavky zatím k těmto opatřením nepřistoupilo,“ podotkl RNDr. Čermák. Každý rok se provádí protipovodňové prohlídky za účasti zástupců města. Organizačně je zajišťuje správce

klad u kapra. Pod ledovým pokryvem se totiž různými hnilobnými procesy nahromadí plyny a ty mohou způsobit problémy při přezimování. Kaprovité ryby v podstatě nepříjemně mají a tráví tuk, který po dobu vegetačního období nashromáždily,“ upřesnil vedoucí ŽPaRR František Čermák. Stejně jako nemají problém při přezimování původní obyvatelé rybí populace, tak nemají problém v zimním období další tvorové, například raci.

Naopak velké problémy mohou způsobit živočichové, kteří tady původní nejsou. Jedná se například o volavku popelavou, která se u nás usadila a zahnízdila s otevřením přehradní nádrže Slezská Harta a v současnosti spolu s vydrou dost fatálním způsobem decimuje rybí obsádku.

Na otázku, zda se v našem regionu vyskytuje bobr, doktor Čermák odpovídá, že věděl o dvou bobrech, kteří sem zřejmě doputovali z Litovelského Pomoraví: „Jeden mladý bobr se zabydlel proti všem zvyklým před pěti lety v malém rybníčku na návsi v Tvrdkově. Kolem pobíhali psi. Vydržel tam asi čtyři dny, pak jsme zavolali, aby jej odchytili a zavezli zpět do Litovelského Pomoraví. Druhý byl spatřen předloni na tylovské nádrži a v současnosti hlásí myslivci znovu jeho přítomnost.“

Samostatnou kapitolu tvoří stěhovaví ptáci nebo divoké kachny, které si zvykly na přítomnost člověka. Kachny, které se zdržují například na biologickém rybníku nebo na Podolském potoce, si sice samy hledají potravu, ale lidé je denně krmí a usnadňují jim přežít zimní období. V souvislosti s ptáky snad každého napadne medializovaný fenomén ptačí chřipky. O ní a tažných ptácích budeme s vedoucím odborem životního prostředí hovořit příště. JiKo

příslušného toku a jsou sledovány jevy, které by mohly neškodnému odtoku vody bránit (spadlé stromy nebo nánosy v korytě apod.). A jak přecházejí zimní období vodní živočichové na našich tocích?

František Čermák říká, že původními obyvateli rybí říše u nás byly vranka, a to podle nadmořské výšky buďto obecná nebo pruhoploutvá, dále mihule, pstruh potoční a v nižších polohách lipan podhorní. Všechny zmiňované ryby jsou pro naše podmínky geneticky vybaveny. Pstruh a lipan přijímají potravu běžně, ovšem v omezenější míře v závislosti na teplotě vody. Zimní období přecházejí tyto ryby zcela bezproblémově. Problém by nastal například při odtoku ledových ker nebo při zamrzání toku. „Problémy mohou také nastat u ryb uměle vysazovaných, napří-

Významná návštěva

S europoslancem Maštálkou o životním prostředí Rýmařovska

Ve čtvrtek 2. března navštívili Rýmařov europoslanec za KSČM MUDr. Jiří Maštálka a lídr KSČM pro parlamentní volby 2006 JUDr. Karel Svoboda.

MUDr. Jiří Maštálka je odborníkem v oboru kardiologie a spoluautorem řady odborných prací z oblasti neinvazivní kardiologie, zejména echokardiologie. Studoval na Volgogradském lékařském institutu a Kyjevském lékařském institutu, pracoval na kardiologii I. interní kliniky Fakultní nemocnice v Plzni. V letech 1990-1992 byl poslancem Federálního shromáždění, v letech 1996-2004 členem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Vykonával funkci předsedy MěV KSČM v Plzni (1992-2002), od roku 1993 je členem ÚV KSČM. Angažoval se rovněž na komunální úrovni jako člen zastupitelstva obvodu Plzeň-město. V Evropském parlamentu zasedá ve výborech pro zaměstnanost a sociální věci, pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, je členem delegace pro parlamentní spolupráci EU-Moldavsko a pro vztahy s Čínskou lidovou republikou.

JUDr. Karel Svoboda absolvoval Univerzitu Karlovu a stal se odborníkem v oboru správního práva. Působil pedagogicky na pražské právnické fakultě, od roku 1960 se věnoval vědeckému výzkumu v České akademii věd a po několik let v Ústavu státní správy. Od roku 1993 působí na katedře veřejné správy a regionálního rozvoje na národohospodářské fakultě VŠE.

Oba hosty přivítal v zasedací místnosti rýmařovské radnice místostarosta Jaroslav Kala. Informoval je o demografickém vývoji Rýmařovska, vzdělávacím systému základního a středního školství, podnikatelských aktivitách, průmyslové zóně a ve stručnosti o problematice zdravotnictví.

Podstatné informace týkající se životního prostředí, velkých investičních celků a čerpaných státních i evropských dotací přednesl vedoucí odboru životního prostředí a regionálního rozvoje František Čermák, který mimo jiné upozornil na řízený systém ekologické stability a na problematiku některých pozemků, jež stále zemědělcům proná-

jímá stát. Informoval přítomné rovněž o problematice nevyváženého zastoupení některých živočišných druhů ve volné přírodě a necitlivém zásahu člověka do přírodní rovnováhy.

Hosté se také zajímali o výši nezaměstnanosti, která je na Bruntálsku stále jedna z nejvyšších ve státě (16,1 %), a jakým způsobem se v této problematice angažuje malé a střední podnikání. Ve vzájemné diskusi bylo konstatováno, že v některých otázkách, týkajících se například

podávání žádostí o různé granty, stát neusnadňuje žadatelům práci, ale spíše je staví do role specialistů, kteří musí řešit každou žádost odlišně a ryze odborně. Tím se rozvíjí už tak přebujelá administrativa a byrokratické přístupy. Po návštěvě radnice se uskutečnilo setkání s vedením nemocnice, prohlídka zařízení a odpoledne ve Středisku volného času beseda s občany města, kde byli mimo jiné také představeni letošní kandidáti KSČM do parlamentu. *JiKo*

Beseda s vedením rýmařovské nemocnice

Cesta poslance Evropského parlamentu MUDr. Maštálky vedla i do rýmařovské nemocnice. Zde pobesedoval s ředitelem nemocnice a primářem MUDr. Mariánem Olejníkem a předsedkyní odborové organizace a vrchní sestrou Marií Volkovou. Jako lékař se zajímal jak o rozvoj, tak o problémy zdravotnictví v našem příhraničním regionu.

MUDr. Olejník přítomné infor-

moval o nové situaci zařízení, které spravuje vedle mateřské rýmařovské nemocnice také nemocnici v Bruntále. Podle jeho názoru proběhlo sladění chodu a provozu obou zařízení bez větších problémů, které by měly dopad na pacienty. Zastřešující správní role nemocnice, která se bude od května nazývat **Podhorská nemocnice**, přináší spíše pozitiva, a to ve prospěch

obou zařízení.

Dochází k oborové specializaci, kdy v Rýmařově bude do budoucna převažovat rehabilitační zázemí se vznikajícím balneoprovozem a s nezbytnou lůžkovou částí, dále pak specializovaná léčba bolesti se zaměřením na onemocnění ruky, ale i kompletní akutní i následné péče s odborným, technickým a lůžkovým zázemím. Přestože došlo k určité „saturaci“ bruntálské nemocnice lékaři i přístroji z Rýmařova, provoz rýmařovského zařízení nebyl a není dle slov ředitele nikterak ohrožen. Sloučení lékařských kapacit z obou zařízení naopak přinese pacientům vysoce kvalifikovanou péči, s využitím zázemí a výhod jednotlivých zařízení, ale i společné dopravy.

V nemocnici v Bruntále dochází, podle ředitele Olejníka, k postupnému soustředování jednotlivých oborů v objektu bývalé polikliniky, k restrukturalizaci a vytváření účelného zázemí pro akutní i ná-

slednou péči. Probíhají také stavební práce, které rozšíří kapacitu stávajících operačních sálů. Zde se podařilo soustředit finanční prostředky od vlastníka nemocnice, ale i z rozpočtu města Bruntálu. Ekonomice zařízení také pomáhá centralizovaný nákup léků a ostatního zdravotnického materiálu. Společně se vytvářejí vysoce specializovaná pracoviště s odpovídajícím technickým i personálním zázemím. Nemocnice už nyní mají jistotu zařazení do systému neziskových zdravotnických zařízení podle navrhované legislativy.

Filosofii majitele i vedení obou nemocnic je nikoliv vydělávat pro zisk, ale reinvestovat prostředky zpět do nemocnice v zájmu pacientů i zdravotnického personálu.

Na závěr besedy se všichni účastníci shodli, že je povzbuzující, že takto sloučená nemocnice splňuje podmínky atestovaného pracoviště i parametry následné péče. *PhDr. Alois Matuška*

Foto: PhDr. Alois Matuška

Odpolední beseda s občany Rýmařova

V klubovně Střediska volného času v odpoledních hodinách probíhala beseda poslance Evropského parlamentu MUDr. Maštálky a lídrů okresní kandidátky do parlamentních voleb za

KSČM JUDr. Karla Svobody a Dr. Františka Cába s asi 30 přítomnými občany města. Hovořilo se nejen o práci poslance v Evropském parlamentu nebo o blížících se volbách do parla-

mentu národního, ale také o problémech a jejich řešeních v zájmu dalšího rozvoje Rýmařova i celého regionu. Diskuse se vedla na téma zdravotnictví, získávání investorů do dosud volné investiční zóny, ale také na téma zemědělství, ekologie a zvýšení zaměstnanosti v regionu.

Přítomní občané hovořili o svých námětech z oblasti rozvoje a posilování ekologického zemědělství, také kritizovali ne vždy spravedlivou plošnou politiku ze strany jednotlivých ministerstev státu směrem k pohraničním regionům. Pohraniční a podhorské regiony mají větší část roku problémy s množstvím sněhu a udržováním komunikací, dotace na správu silnic musí být proto větší než ve vnitrozemí a v jižních oblastech. Údržba komunikací také souvisí s dostupností lyžařských i periferních lokalit pro vozidla

rychlé záchranné služby. Řadu v zimě odříznutých míst lze navštívit podle názorů občanů snad jen vrtulníkem.

Na závěr diskuse se hovořilo také o nutnosti hledat uplatnění pro mladé absolventy. Příhraniční okresy musí najít nejen svoje zvláštní postavení v rámci státu, ale také více podporovat rozvoj cestovního ruchu a turismu. Padly zde také nápady k podpoře turistiky, jako možnost zřídit v rámci Rýmařova například autokempink s celoročním provozem nebo rozhlednu.

PhDr. Alois Matuška

(Omluva: Redakce se tímto omlouvá za technickou chybu, která byla příčinou toho, že v minulém vydání nebyla v pozvánce na besedu s MUDr. J. Maštálkou a JUDr. K. Svobodou uveřejněna obě jména. Děkujeme za pochopení.)

Foto: PhDr. Alois Matuška

Představujeme současné zastupitele města

aneb

Koho při volbách letos (ne)zvolíme

Jarmila Labounková: jejím rodištěm je hanácká metropole Olomouc v době 2. světové války. Do podhůří Jeseníků se rodina přestěhovala v roce 1949, kdy byl její otec převelen k místní jednotce SNB. Maturitou ukončila studium na místní JŠS a ve studiu pokračovala na pedagogické fakultě v Olomouci (obory čeština, dějepis, výtvarná výchova). Po ukončení studia si mohla zvolit Olomouc nebo Rýmařov. Mnoho mladých zůstalo na Olomoucku, ona se rozhodla pro Rýmařov. Práci s mladými lidmi si zvolila již na základní škole. Vzorem jí byli kantoři, kteří se dokázali pro tuto práci obětovat. Práce s mladými lidmi podle Jarmily Labounkové obohacuje a inspiruje. Vždy se těšila z úspěchů svých studentů a cenila si jejich dobrých výsledků. Někdy ji zamrzí, že se již nevracejí zpátky do Rýmařova, ale je na ně hrdá, neboť jak říká: Slávu našeho města, o kterém se říkávalo, že zde lišky dávají dobrou noc, a mnozí ani nevědí, kde je, šíří dál.

Ve které komisi jste pracovala?

V tomto volebním období jsem kandidovala za ODS a nahradila jsem v zastupitelstvu zemřelého doktora Strejčka. Pracovala jsem v komisi hospodářské, zdravotní a finanční. Protože práce ve školství je mi blízká, stala jsem se členkou komise pro výchovu a vzdělání. Pomáhám i v komisi pro společenské záležitosti.

Co z vašich plánů se vám podařilo uskutečnit a co do konce volebního období nestihnete?

Mým přáním je, aby ve městě vše fungovalo, aby byly odstraněny všechny resty z minulého volebního období, ať je to problematika s dodavatelem vody nebo vyřešení různých kauz.

V čem vidíte problémy a rezervy?

V dobré komunikaci mezi lidmi a ochotě porozumět.

Co byste ve městě zlepšila hned a co v budoucnu?

Získat finanční prostředky, pomáhat drobným podnikatelům a tím i zlepšit situaci obyvatelů města.

Komu byste poděkovala za spolupráci v tomto volebním období?

Všem čestným lidem. Dále bych chtěla poděkovat předsedovi regionálního sdružení ODS Ing. J. Veverkovi a také zástupkyni

hejtmana Moravskoslezského kraje PhDr. J. Wenigerové za dobrou spolupráci a pomoc vůbec školství.

Chtěla byste kandidovat i v příštím volebním období?

Zatím jsem nad tím nepřemýšlela.

Se kterou pohádkovou bytostí byste se chtěla setkat?

S Arabelou, která má kouzelný prsten.

Jaké přání by vám měl splnit kouzelný dědeček?

Hlavně zdraví pro všechny, to je nejdůležitější při dnešní zdravotní péči.

Kdybyste se mohla setkat s nějakou významnou osobností (i nežíjící), kdo by to byl?

Určitě náš první prezident T. G. Masaryk.

Co byste s sebou vzala na pustý ostrov?

Dobrou knihu, která by mi vyčistila hlavu.

Vaše oblíbené jídlo, spisovatel, film, hudba?

Stejně jako náš prezident Václav Klaus mám ráda starou českou kuchyni. Ať už to jsou Honzíkovy buchty, vepřo-knedlo-zelo, ale i svíčková nebo dobrý český guláš. Mezi nejlepší filmy řadím Želary anebo Krev zmizelého. Spisovatelů a básníků by byla celá řada. Mám ráda například lyrizovanou prózu Františka Halase „Já se tam vrátím“, básně Jaroslava Seiferta, Čapkovu prózu, ale i Jesenina, Hemingwaye, Remarquu, Loukotkovou. Z herců mě nejvíce oslovil Werich a Voskovec, Grossmann a Šimek, mezi oblíbené herečky patří Jiřina Šejbalová. Karel Zich a Věra Špinarová jsou mi zlatí slavíci.

Vaše životní motto?

Vlídlost je lidská kvalita.

Děkuji za rozhovor.

Připravil JiKo

MUDr. Stanislav Horák se z připravovaného rozhovoru do rubriky *Představujeme současné zastupitele* na poslední chvíli omluvil s tím, že vedení nemocnice, již je zaměstnancem, zavedlo příkaz komunikovat s médii pouze prostřednictvím tiskové mluvčí.

Životní podmínky 2006 - výběrové šetření v domácnostech

Český statistický úřad organizuje v roce 2006 v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, výběrové šetření o životních podmínkách domácností v České republice - SILC 2006.

Účelem šetření je získat nejnovější reprezentativní údaje o sociálním a ekonomickém postavení českých domácností, o různých typech jejich příjmů, o nákladech na bydlení a životních podmínkách. Šetření se uskuteční na území celé ČR v cca 10 000 náhodně vybraných bytech. Vlastní šetření proběhne v době od 25. února do 23. dubna 2006 prostřednictvím speciálně vyškolených tazatelů. Do šetření budou zahrnuty všechny osoby,

kteří mají ve vybraném bytě obvyklé bydliště. Budou se zjišťovat údaje potřebné pro tvorbu sociální politiky státu, např. v otázkách nezaměstnanosti, daní, poskytování sociálních dávek atd. a pro hodnocení dopadu opatření přijatých vládou na životní úroveň domácností.

Průzkum proběhl v pilotní podobě již loni a bude pokračovat ještě minimálně dva roky. Do letošního šetření budou zahrnuti nejen dotázaní z loňského roku, ale i nové domácnosti. Pracovníci zapojení do šetření se budou prokazovat pověřením k výkonu funkce, případně služebním průkazem ČSÚ, které jim vydá Krajská správa ČSÚ v Ostravě. Účast na výběrovém šetření v domácnostech

je dobrovolná. Ve všech fázích zpracování je zaručena anonymita údajů zjištěných u domácností. Ochrana individuálních údajů je zajištěna v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě. Všechny osoby zúčastněné na zjišťování a zpracování údajů jsou vázány mlčenlivostí o všech šetřených skutečnostech ve smyslu § 16 uvedeného zákona. Do výběru pro šetření Životní podmínky 2006 se v Moravskoslezském kraji dostalo také město Rýmařov. Bližší informace podá pracovnice Krajské správy ČSÚ pověřená řízením šetření Životní podmínky 2006 Ing. Eva Kramolišová, tel. 595 131 212.

Ing. Jaromír Kartous,
ředitel Krajské správy ČSÚ v Ostravě

Kritickýmá očima

Necitlivá příprava tratě způsobila devastaci zahrady Hedvy

Téměř každá motoristická akce s sebou nese riziko částečné devastace pozemku či krajiny nebo dočasného zamoření ovzduší výfukovými plyny. S tím se již většinou počítá a organizátor zpravidla sjedná po takovéto akci, pokud se nejedná vyloženě o soukromý pozemek, nápravu. Nemusíme chodit daleko. Ondřejovské údolí je poznamenáno pravidelným přeborem Moravy v motokrosu. Kousek opodál v Albrechticích u Rýmařova byla soukromá louka vystavena náporu autokrosu a v neposlední řadě patří k Rýmařovu již tradiční a vyhledávaný motoristický podnik - motoskijöring. Pokud se počasí vydaří a poslední jmenovanou akci nezasáhne obleva, tak jako tomu bylo letos, je vše v pořádku, podloží tratě je zpevněno namrzlou krustou a další napadlý sníh už nebrání tomu, aby se na trati objevovaly brázdy.

Největší problém však letos způsobila příprava tratě. Jistě, nikdo nemohl tušit, že se dostaví razantní oteplení. Ovšem těžká

technika, která prostor pro servisní vozidla jednotlivých osádek připravovala, místy hrnula před sebou se sněhem i drny a hlínu a doslova vyorala hluboké díry. Navíc oteplení způsobilo, že zbytky sněhu na odstavné ploše roztály a z parkoviště se stalo blátivé oraniště, na které nikdo raději ani nevjížděl. Zbytečná práce i vynaložené prostředky? „Nevím, jak se na jaře s takovýmto terénem budou potýkat naše sekačky,“ nechal se slyšet ředitel Městských služeb Martin Vala.

A jaké stanovisko k „oranicí“ zaujímá odbor životního prostředí a regionálního rozvoje? Vedoucí odboru František Čermák řekl, že je to složitá otázka: „To, co se líbí jednomu, se nemusí vždy líbit druhému. Zájem všech zcela určitě je, aby vše probíhalo v rámci vzájemného respektování a pokud možno tak, aby jeden neškodil druhému. Domnívám se, že tu snahu měli i pořadatelé motoskijöringu. V Rýmařově se uskutečnilo zase něco, co přilákalo mnoho lidí,

kteří se na této akci určitě pobavili. Letos se dá hovořit o velké návštěvnosti a motoskijöring k Rýmařovu určitě patří.“

Zahradu Hedvy využívají v zimním období převážně běžkaři. Každý rok je navíc naplánována motoristická akce, která má však za následek někdy menší, jindy větší devastaci lyžařských stop a letos bohužel i louky na pozemku města. „Letos nebylo počasí motoskijöringu nakloněno, došlo k obměku a trať se rozjezdila až na hlínu. Co s tím? Pokud jde o situaci, která nastala, je zcela jasné, že bude plně v režii organizátorů, že musí zahradu uvést do původního stavu. Tam není pochyb o tom, že budou muset dosypat hlínu a oset poškozená místa travním osivem. Tomu se určitě bránit nebudou,“ řekl František Čermák.

Otázkou však podle něj zůstává, jak dál v souvislosti se studii sportovně-kulturního areálu, kterou má město připravenu. Nabízí se možnost vyčlenit pro motoskijöring jinou, vhodnější plochu,

kteřá bude míň frekventovaná. „Domnívám se, že by také určitě pomohlo, kdyby se plocha připravovala systematicky. Pokud se trať začne upravovat až těsně před závodem, byt' je sněhová pokrývka dostatečně hluboká, ale základ pod ní je značně slabý a ještě k tomu rozbrědlý, tak se nutně musí rozjezdít. Pokud by se sníh hutnil cíleně měsíc předem a s odpovídající technikou, mohla by trať vypadat mnohem lépe,“ upřesnil vedoucí ŽPARR Čermák, který dodal, že v každém případě motoskijöring do Rýmařova patří, ale současného stavu je mu velmi líto, stejně jako běžkařů včetně dětí, které začínají s běžkami ve sportovních třídách a denně trénují v zahradě Hedvy. Současný stav již neumožňuje sportovcům tento areál využívat, protože dvě třetiny plochy jsou do konce zimní sezóny nepoužitelné. Bude potřeba najít s motoristickými organizátory společné řešení, ovšem určitě ne s cílem motoskijöring v Rýmařově ukončit. JiKo

Zdravotnictví

Lékaři v Bruntále rozšířili spektrum vyšetření o biopsii

Lékaři bruntálského pracoviště Nemocnice, s. r. o., Rýmařov provedli koncem ledna první biopsii pod kontrolou CT. Metoda dokáže přesně odhalit onemocnění i u vnitřních orgánů. Výkon je minimálně bolestivý a šetrný k pacientovi.

„Šlo o odběr malého válečku tkáně z jater,“ řekl zástupce primáře radiodiagnostického oddě-

lení nemocnice Mgr. MUDr. Ivo Labónek, který výkon prováděl. S těmito výkony má poměrně rozsáhlé zkušenosti ze svého předchozího pracoviště - Fakultní nemocnice Olomouc.

Lékaři zavádějí speciální jehlu do vybrané části orgánu - nejčastěji v dutině břišní. Protože zákrok provádějí při zobrazení výpočetní tomografií, jsou schopni

zacílit i velmi malá ložiska. Výkon se provádí v místním umrtvení za sterilních podmínek a je jen minimálně nepříjemný.

„Pacienti udávají spíše pocit tlaku než bolesti,“ vysvětlil Ivo Labónek. Po zavedení nástroje až k orgánu a kontrole jeho správné polohy mechanismus jehly odstřihne vzorek tkáně, který pak lékaři vytáhnou a posi-

lají k histologickému vyšetření. Metoda umožňuje přesně stanovit postižení orgánů, neboť je možno zkoumat přímo vzorek chorobně změněné tkáně, i když je uložen relativně hluboko v těle. „To má pochopitelně nemalý význam pro úspěšnou léčbu,“ dodal MUDr. Labónek.

Simona Součková,
tisková mluvčí

Převoz pacientů novou sanitkou bude rychlejší a bezpečnější

Nemocnice, s. r. o., Rýmařov koupila nový sanitní vůz, který přišel na necelý milion korun. Nová sanitka je komfortní a pohodlná. Převážení pacientů i transfúzních přípravků bude také rychlejší a bezpečnější.

„Nové vozidlo Volkswagen Transporter nahradí starší sanitní vůz. Jeho výhodou je, že má lepší jízdní vlastnosti a komfortnější vybavení,“ uvedl vedoucí Dopravní zdravotní služby Nemocnice, s. r. o., Rýmařov Stanislav Častulík. Sanitka má totiž silnější

motor, ale i systémy ABS a ASR, které zvyšují bezpečnost jízdy zejména v zimním období a za zhoršených klimatických podmínek. Nechybí ani airbag u řidiče. Nový vůz také může přepravit více pacientů, protože ve srovnání se staršími auty má v ambulantním prostoru o jedno sedadlo více. „Ve vybavení vozu samozřejmě nechybí polohovací lehátko či vysouvací infarktová sedačka s vyklápěcí nájezdovou rampou,“ doplnil Stanislav Častulík. Také přeprava ležících

nemocných bude snadnější. Nosítka, jejichž maximální nosnost se zvýšila na 225 kilogramů, umožňují nastavit sedm různých poloh. Tepelnou pohodu pacientů zase zabezpečuje přídavné topení a samostatná ventilace.

Nemocnice se snaží obnovovat svůj vozový park. Postupně plánuje nákup dalších sanitek. V současnosti má třináct sanitních vozů - dvě auta Opel Vivaro a jedenáct vozidel typu Volkswagen Transporter, z nichž dvě jsou úplně nová. Simona Součková, tisková mluvčí

Školství

Setkání s Ozimkem na Střední škole Rýmařov

V pátek 17. února se na Střední škole Rýmařov uskutečnila návštěva polských hostů. Učitelé, studenti a studentky z gymnázia v Ozimku přijeli na pozvání vedení školy, která připravila dny sportovních soutěží. Projekt, který se koná na základě partnerství obou škol, je finančně zabezpečen ve spolupráci Euroregionu Praděd, Městského úřadu v Rýmařově a Střední školy Rýmařov.

Ulice našeho města přivítaly polské návštěvníky pro ně nečekanou sněhovou nadílkou, ale také již předjarním počasím. Hned prvního dne se spolu utkala družstva košíkové. Boj byl tvrdý, hráči se vyznamenávali rychlými útoky, obětavou obranou a pomohla i vzájemná souhra. Nejlépe si vedli studenti

Gymnázia Rýmařov, kteří se rádi do tohoto zápasu zapojili, za ně se zařadili ozimští reprezentanti a žáci SŠ Rýmařov skončili na třetím místě.

Všichni účastníci z partnerských škol byli odměněni chutnou večeří a následnou diskotékou. O její průběh se postarali noví DJs Martin Ondrušek a David Chovaniec, oba žáci II. ročníku oboru Opravář zemědělských strojů. Rozpačité začátky se vytratily se světly stroboskopů a prvními tóny hudby, která si podmanila většinu návštěvníků. Sobotní dopoledne bylo pro naše hosty ve znamení odpočinku a nákupů. Zato odpoledne si závodníci vyzkoušeli běh na lyžích. Délka trasy 4 km pro hochy a 2 km pro dívky měla prověřit

zdatnost jednotlivců v této sportovní disciplíně. Stala se prubířským kamenem pro polské studenty, neboť většina z nich v tomto závodě stála na lyžích úplně poprvé. Nic nevzdali, byli stateční a vytrvalí, s lyžemi, holemi a sněhem urputně zápolili. V cíli po zdolání pro ně naprosto strastiplné trasy zvolali: „Již nikdy více!“ Ale při nedělním odjezdu, i když si mnozí určitě odváželi nějaký ten šrám, zapoměli na všechny trampoty a běžecké lyžování označili jako jeden z nejhezčích zážitků.

Vyhlášení výsledků přineslo tedy převahu pro naši školu. Nejlepším a nejrychlejším lyžařem byl Václav Kabeláč, 2. místo obsadil Vladimír Smisitel a pro 3. místo si dojel Petr Pytlíček, všichni ze

SŠ Rýmařov. Z lyžařek nechala všechny za sebou Miroslava Kouřilová, jako druhá skončila Helena Kouřilová (obě SŠ Rýmařov) a třetí byla Sonia Pytel (Gymnázium Ozimek).

Nedělní dopoledne strávili sportovci spolu s fanoušky opět v tělocvičně, tentokrát se utkali ve stolním tenise. Ťukání odrážejících se míčků rozhodlo o převaze polské strany. Nejlepší údery forhendu či bekhendu měla Iza Bagińska, která obsadila 1. místo, na 2. místě byla Paulina Czichos a 3. místo získala Sonia Pytel, všechny z Gymnázia Ozimek. Z hochů se hra vydařila nejlépe Mateuszi Macochovi, 2. místo si vybojoval Mateusz Podolski (oba Gymnázium Ozimek), 3. místo obsadil Pavel Bab-

čák (SŠ Rýmařov). Blahopřání patří všem těm, kdo projeví bojovného ducha, chuť sportovat a touhu co nejlépe re-

prezentovat svou školu a město. Krátce po ukončení všech sportovních akcí využili naši hosté laskavého pozvání rýmařovské-

ho starosty Ing. Petra Kloudy ke zhlédnutí mistrovství ČR v motokijöringu Orion Cup 2006. S tímto druhem sportu se setkali poprvé, závod byl pro ně zajímavý, zalibil se jim a byli tímto typem sportu nadšeni. Potom už na naše milé přátele čekal autobus, aby se mohli vydat na zpáteční cestu. Rozloučení bylo dojemné, působivé bylo jejich poděkování, protože je sborově zvolali v češtině. S polskými učiteli a studenty jsme strávili dny plné srdečnosti a vřelosti, v dobré náladě a přátelské atmosféře. Na takové chvíli se nezapomíná, vážíme si

jejich a doufáme, že se můžeme těšit brzy na další. O zdárný průběh akcí se obětavě starala po všechny dny ředitelka Ing. Soňa Kovářková, zástupce ředitelky Ing. Jirí Lisický, vedoucí učitelka odborného výcviku Jana Egidová, sportovní utkání organizovali PhDr. Jitka Vaculová, CSc., a Mgr. Petr Staněk, záslužnou práci vykonávali učitelky a učitelé odborného výcviku, pomáhali i ostatní učitelé teorie. Všem patří velké poděkování za to, že se setkali s polskými přáteli tak zdařilo.

Mgr. Hana Zieglerová,
SŠ Rýmařov

Fota: archiv Střední škola Rýmařov

Negativní jevy očima žáků Střední školy Rýmařov

Na Střední škole Rýmařov se 21. února sešli žáci, kteří se přihlásili do soutěže zaměřené na negativní jevy ve společnosti. Většina soutěžících byla z oboru Kuchař-číšník pro pohostinství, zapojili se však i žáci oboru Opravář zemědělských strojů.

Ve školním kole v literární části prezentovali soutěžící své práce ústně, ve výtvarné části předvedli koláže, kresby a plakáty, k nimž si připravili průvodní slovo.

Porota složená z vychovatelů a učitelů teoretických i praktických předmětů hodnotila v obou částech nápaditost, obsah práce, zpracování a způsob podání. Výtvarné práce byly

ohodnoceny s tímto výsledkem: 1. místo získala Jana Havlanová (I. K-Č) se svou koláží s názvem *Děti*, 2. místo obsadila Jarmila Strnadlová (II. K-Č) s plakátem *Když nám drogy otravují život* a 3. místo bylo zaslouženě přiděleno Evě Maitnerové (II. K-Č) za kresbu *Trápení*. Z literárních prací nejvíce upoutal lyricky laděný příběh *Promarněná láska* Michala Peka (III. K-Č), 2. místo obsadila Jana Havlanová (I. K-Č) se zajímavým vypravováním *Žaneta* a jako třetí se umístila Petra Červeňáková (I. K-Č) s prací *Drogy*.

Všichni zúčastnění se příjemně pobavili, ale

zároveň byli překvapeni, co žáci dovedou, když chtějí. Soutěžící dostali pěkné ceny, tři nejlepší navíc diplomy. Práce, které skončily v obou částech na prvních dvou místech, postupují do oblastního kola.

Výhercům blahopřejeme, ostatním děkujeme za účast, příště mají šanci vyhrát. Poděkování zasluží také porota za spravedlivé rozhodování, paní učitelka Daniela Králová za přípravu žáků a paní Lenka Polčáková, protidrogová koordinátorka naší školy, za organizaci celé soutěže.

Michal Pek,
žák III. K-Č, Střední škola Rýmařov

Soutěž Evropa ve škole

Dne 19. ledna proběhlo na Střední škole Rýmařov školní kolo literární a výtvarné soutěže „Evropa ve škole“, kterého se zúčastnili žáci prvních až třetích ročníků naší školy. Soutěžící prezentovali svá díla osobně. Nejlepší práce byly postoupeny do krajského kola soutěže v Ostravě.

Čekání našich studentů na verdikt bylo nekonečné. Napětí a nervozita stoupaly každým dnem. Vše

vygradovalo v den, kdy paní ředitelka Soňa Kovářková přinesla malé psaníčko, v němž stálo: Druhé místo ve IV. kategorii získal Jakub Kočandrle, žák II. ročníku Střední školy Rýmařov, s literární prací *Město mrtvých vypovídá o světě živých*. Třetí místo ve III. kategorii obsadila Lenka Burianová, žákyně III. ročníku Střední školy Rýmařov, s literární prací *Duch starého kontinentu - Karel IV.*

Předání cen vítězům se uskutečnilo v ostravském muzeu dne 16. února. Studenti si odnesli ze soutěže diplom a poukázky v hodnotě 300 a 150 Kč na učebnice, které si mohli na místě zakoupit, a samozřejmě jistotu postupu do celorepublikového kola. A vlastně nejen to. Dokázali sami sobě, že trocha píle se vždy vyplatí, a zakusili na vlastní kůži, že popustit uzdu své fantazii také není k zahoezení.

V prostorách ostravského muzea se posléze konala i vernisáž děl výtvarné části soutěže. Inspirací na příští rok jsme si odnesli nepočítaně. Vítězům přejeme hodně úspěchů v jejich další literární práci, impozantní nápady a tvořivého ducha do dalších soutěží a do života samotného chuť zdolávat překážky a posouvat hranice svých možností.

Daniela Králová, SŠ Rýmařov

Osadní výbory informují

Osadní výbor Janovice u Rýmařova
zve na velikonoční výstavu

ve dnech

28. 3. - 1. 4. 2006

Otevřeno:

pondělí a středa
8.00 - 17.00

úterý, čtvrtek, pátek, sobota
8.00 - 16.00

Historické pozoruhodnosti Rýmařovska

Kostely a kaple Hornoměstska

Do hornoměstské farnosti, jejímuž středobodu, kostelu sv. Maří Magdaleny v Horním Městě, jsme se podrobně věnovali v předminulém čísle, náleží i řada menších kostelíků a kaplí v okolních obcích a osadách. Část z nich je dnes již neužívaná a prázdná

Kostel ve Skalách

(Stříbrné Hory, Ferdinandov), ale většina je po domluvě přístupná a příležitostně i pravidelně se zde konají bohoslužby.

Patrně nejvýznamnější z filiálních kostelů je skalský kostel sv. Václava, který byl spolu s torzem ohradní hřbitovni zdi prohlášen kulturní památkou. Skály, původně Hankštejn, byly stará hornická osada, která se v listinách uvádí už v roce 1398. Je tedy starší než obec Horní Město. Původní kostel byl dřevěný, o něco větší než ten současný a měl i faru. Traduje se, že jej nechala postavit Sidonie Heidenreichová, která má u hlavního oltáře náhrobní kámen. (U hlavního oltáře jsou ještě dva náhrobní kameny, které patří zdejšímu rychtáři a jeho manželce.) Je na něm vyobrazení ženy v životní velikosti ve starobylém úboru a nápis, který hlásá: *Léta Páně 1572, dne 23. října v Pánu zesnula paní Sydonia von Fels. Kéž je jí Bůh milostivý zde i tam na věčnost. Amen.* Skutečný náhrobní kámen této ženy se však nachází v předsíni kostela. Podle legendy zde byla pohřbena, aby po ní lidé šlapali, protože i ona „pošlapala“ svou šlechtickou čest. Mělo jít údajně o dceru tyrolského hraběte, která se zamilovala do hajného svého otce a dopustila se s ním velkého poklesku (jakého, není známo, snad útěku, snad dokonce zplodili potomka). Za něj měla být potrestána vyhnanstvím na Rýmařovsko a po smrti potupně pohřbena

pod práh skalského kostela.

Hrdinka této romantické pověsti skutečně existovala, její osud byl však patrně mnohem prostší. Sidonie Heidenreichová vlastnila v Hankštejně šlechtický dvůr, hospodářský komplex, dodnes stojící u silnice z Rýmařova a sloužící jako chovná stanice pro koně. Je velmi pravděpodobné, že měla nějaké spojení s místními doly, snad byla ženou či dcerou místního horního úředníka. Dle německých kronik vystavěla Sidonie skalský kostelík pro české bratry, tzv. pikarity, kteří se zde měli usadit. Tento údaj však není podepřen žádným dokladem a z historie víme, že právě skalský kostel sloužil po nástupu luterství na Rýmařovsku jako jeden z mála katolíkům. Ačkoliv příběh zapuzené šlechtičny je pravděpodobně pouhou báchorkou, založení hankštejnského kostela je samo o sobě opředeno tajemstvím.

Nynější kostel byl postaven v roce 1812 a zasvěcen sv. Václavu. Oltářní obraz, který vznikl už pro původní chrám, namaloval slavný rodák z Janovic u Rýmařova Jan Kryštof Handke v roce 1749. Během generální opravy interiéru chrámu v 80. letech byly staré lavice nahrazeny vyřazeným nábytkem ze zrušené janovické zámecké kaple. V roce 1985 byly do Skal převezeny varhany ze zdevastované kaple v Křivě. Kostel stojí uprostřed starého hřbitova, který je od roku 1962 místem posledního odpočinku také pro hornoměstské a po rozšíření i pro stříbrnohorské zesnulé.

Rovněž Najfunk neboli Stříbrné Hory byly původně hornickou osadou, založenou 1542. Svůj český název odvozuji od pahorku Silber Berg, který dokládá zdejší dolování stříbra. Kapli zde vystavěli teprve v letech 1769 až 1773, za starostování Eliáše Scholze, a zasvětili ji nejsvětější Trojici. Kromě toho se zde velmi ctíla sv. Anna.

Kaple má neogotický oltář z třešňového dřeva, zdobený figurkami 12 apoštolů, který vyřezal místní tkadlec Klestil a na den sv. Anny roku 1897 posvětil farář Jan Zajíc.

Obec se pozvolna proměňuje v chalupářskou oblast. Kaple sice prošla četnými opravami vnějšku i interiéru, nicméně dnes se již nevyužívá a postupně zarůstá náletovým porostem.

Ke Stříbrným Horám patřila také osada Ferdinandov, kterou roku 1755 založil hrabě Ferdinand Harrach pro své kolonisty z Krušných hor. Nachází se na vrcholu silnice z Rýmařova do Bedřichova, který do roku 1960 patřil do okresu Rýmařov. Z původních 12 domů, hospody a kaple zbyly již jen dva novější domky využívané k rekreaci a samotná svatyně. Osada bývala zvláště v zimě často odříznutá od světa, a proto se postupně vylidnila.

Kaple, zasvěcená památce Navštívení Panny Marie, byla postavena teprve roku 1839 a vybavena vším potřebným včetně zvonu (který je nyní v poboční kapli sv. Anny hornoměstského kostela a slouží jako umíráček). Poté, co se lidé z Ferdinandova vystěhovali, zůstala kaplička napospas vandalům, pastevcům dobytka, kteří ji využívali jako skryš za špatného počasí, a myslivcům, kteří si z ní udělali posed. Kaple byla posléze v tak ubohém stavu, že jí hrozila demolice. Zachránilo ji její jedinečné umístění v krajině a zájem zdejší rodačky, řeholní sestry františkanky Assumpty, žijící v Opavě, která navázala kontakty s rodáky v Německu. S jejich finanční pomocí a díky práci dobrovolníků z Rýmařova, Horního Města, Skal a Stříbrných Hor byla kaple zvaná též „perla krajiny“ opět zrenovována. V roce 1992 byla nově posvěcena.

Víceméně rekreační obcí je dnes i Dobře-

Kaple ve Stříbrných Horách

čov. Leží na nejvyšším kopci nad Horním Městem (nejvyšší bod Špičák je ve výšce 777 m n. m.) a svažuje se do hlubokého údolí směrem na Bedřichov. Zakládací listina je datována rokem 1528 a je v ní potvrzeno, že v okolí Skal se již dlouho dolovalo. V Dobřečově se těžila především železná ruda.

Kaple sv. Jana Křtitele stojí na horním konci vesnice. Stavěla se několik let, od 1847, a posvěcena byla roku 1853. Ještě předtím zde byl hřbitov a malá zvonice.

Od počátku 60. let 20. století obec dosti upadala a trpěla stálým úbytkem obyvatel. Kaple se díky tomu začalo využívat k bohoslužbám jen příležitostně.

O něco významnější chrám, rovněž prohlášený kulturní památkou, stojí v Rešově, v současnosti také již obci spíše rekreačního rázu. Rešov existoval už před rokem 1350. V té době bylo založeno biskupství v Litomyšli a papežská listina z dubna 1351, která z olomoucké diecéze vyjímá dva děkanáty, aby je k novému biskupství přičlenila, jmenuje mezi obcemi děkanátu Huzová i Rešov. Další písemná zmínka, z roku 1398, uvádí Rešov mezi obcemi rabštejnského panství.

Kostel v Dobřečově

V Rešově stál původně dřevěný kostel zasvěcený sv. Kateřině, oblíbené světiце Karla IV. Po Bílé hoře byl Rešov filiálkou Rýmařova a patřil k němu až do doby, kdy se stalo Horní Město samostatnou farností. Rešov poté patřil k Hornímu Městu, ale vždy usiloval o osamostatnění, což se mu částečně podařilo teprve ve druhé polovině 18. století. V listopadu roku 1777 se kaplan Karel Honig přestěhoval z Horního Města do Rešova. V roce 1784 byl Rešov povýšen na kurácii a stál už blízko samostatné farnosti. Oficiálně potvrzeným rešovským farářem se však stal teprve Adolf Parm v roce 1912.

Roku 1758 byl v Rešově postaven nový, zděný kostel, který však brzy nato po úderu blesku vyhořel. Oheň tehdy zachvátil nejen kostel a faru, ale i přes třicet domů. Poté byl kostel znovu postaven a zasvěcen své patronce sv. Kateřině.

Oltářní obraz této světiце pro něj namaloval Jan Kryštof Handke společně se svými žáky.

Další smutná zpráva o blesku je z roku 1810. Tehdy uhořel do věže. Zvon spadl dolů, probodil klenbu, poškodil oltář a zabil učitele a jednoho chlapce, který mu pomáhal zvonit proti bouři. Hrabě Harrach dal všechny hmotné škody odstranit. Dnešní zvon je z roku 1766. Přečkal obě světové války. V roce 1907 dostal rešovský kostel díky veřejné sbírce, kterou uspořádal učitel Felix Kunz, nové varhany, postavené firmou Rieger z Krnova. V ro-

Oltář kostela v Rešově s obrazem J. K. Handkeho

ce 1910 byly varhany posvěceny a v tomtéž roce byly zakoupeny také nové věžní hodiny. Po roce 1945 stihl Rešov podobný osud jako předchozí obce a osady. Zažil výměnu obyvatelstva, několik let živého ruchu, i turistického, který sem přitahovaly a dosud přitahují nádherné vodopády, ale také znárodnění, jež postihlo budovu fary, ztrátu samostatnosti obce, zrušení zdejší školy a pozvolné vylidňování. Kostel kvůli nedostatku financí a nezájmu úřadů pomalu chátral a byl opravován především díky práci dobrovolníků. Ačkoliv dnes žije v Rešově jen několik málo stálých obyvatel, bohoslužby se v kostele konají pravidelně.

Z textů P. Bohumila Měchury a Mgr. Jiřího Karla připravila ZN

Z okolních měst a obcí

Bilanční diagnostikou prošlo více než 150 uchazečů o práci

Jako konkrétní a konečně účinný krok k časnému řešení nezaměstnanosti na Bruntálsku se ukazuje nastartování projektu Bilanční diagnostika. Projekt úspěšně pokračuje a jeho výsledkem může být usnadnění cesty k zaměstnání pro desítky lidí z našeho regionu.

Bilanční diagnostika je název projektu a zároveň také metody, která je jeho součástí. Spočívá v takzvané autoidentifikaci - sebepoznání uchazeče, který s její pomocí zjistí své vědomosti, schopnosti, dovednosti, profesní předpoklady a zejména možnosti uplatnit se na trhu práce. Na tomto základě bude klient nasměrován a motivován k volbě budoucího povolání. Metodu provádí zkušený psycholog. Bilanční diagnostikou prošlo za dva měsíce celkem 151 uchazečů o zaměstnání, testování bylo ukončeno 8. února. Do konce února byly výsledky testů předány jednotlivým účastníkům i úřadu práce.

Materiály následně poslouží k výběru profesionálních zaměstnavatelů.

Projekt je určen pro dlouhodobě nezaměstnané, nezaměstnané do 25 let nebo lidi s nízkou úrovní kvalifikace, kteří jsou evidováni na úřadech práce v Bruntále, Krnově či Rýmařově.

Významnou součástí projektu Bilanční diagnostika jsou kurzy, které zvyšují kvalifikaci uchazečů o práci, a to zcela zdarma. Nyní se jich účastní třiapadesát nezaměstnaných, z toho do stovacetihodinových kurzů anglického a německého jazyka dochází třicet uchazečů. Stejně obsáhlý kurz obsluhy osobního počítače navštěvuje třináct lidí. Stovacetihodinového kurzu programování a obsluhy CNC obráběcích strojů se účastní deset lidí. Ukončeny byly třicetihodinové motivační a komunikační kurzy, kterými prošlo pětasedmdesát účastníků. Náplň kurzu byla různá témata, například seberefle-

jako základ kvalitní sebe prezentace, duševní hygiena, neverbální komunikace, řízení malé kolektivy, poznávání a vnímání jiných lidí, hledání práce - praktické rady, prezentace při přijímacím pohovoru.

22. března začne další kurz pro zájemce z řad nezaměstnaných, kteří se chtějí naučit počítačovému navrhování součástí a strojnímu programování výroby součástí CAD/CAM. Kurz je rozvržen do sta vyučovacích hodin, doba trvání je čtyři týdny.

Projekt oficiálně skončí letos v květnu, avšak je vytvořen tak, aby byl trvale udržitelný.

Nositel projektu Bilanční diagnostika je Svět vzdělávání - síť místních center celoživotního vzdělávání, partnery jsou Úřad práce v Bruntále, který pomáhá metodicky, a Městský úřad Bruntál, jenž přispívá informovaností veřejnosti. Projekt Bilanční diagnostika je spolufinancován Evropskou unií a českým státním rozpočtem. Jiří Ondrášek

Ženy si vlítly do vlasů

Minulý týden zahájil policejní inspektor stíhání 30leté ženy z Rýmařovska pro trestný čin porušování domovní svobody. V lednu tohoto roku měla se svým přítelem zavzvonit u rodinnému domu v Janovicích a poté, co přišel majitel otevřít, pustit se s ním a jeho ženou do hádky kvůli jakési výtržnosti na plese. Majitelka domu chtěla zavřít dveře, ale obviněná ji přetlačila a násilně vnikla na verandu domu, kde došlo mezi oběma ženami k šarvátké. Okolnosti případu jsou předmětem dalšího vyšetřování.

Z lyžařen chat nadále mizí lyžařské vybavení

Další tři páry lyží zmizely mezi 18. a 19. únorem z lyžařny v Karlově. Šlo o troje carvingové lyže s vázáním a hůlky Babel v celkové hodnotě asi 20 tisíc Kč. K podobné krádeži došlo i v Malé Morávce mezi 22. a 23. únorem. Zloděj vešel nezamčeným hlavním vchodem do chaty a z botníku odcizil dva páry sjezdových lyžařských bot.

V pondělí 27. února se kradly ly-

že v Karlově i v Malé Morávce. Pachatel vnikl do lyžařny na chatě v Karlově, poškodil visací zámek mřížky přede dveřmi do lyžařny a pak lyžaři z Havlíčkobrodska odcizil sjezdové lyže v hodnotě téměř 7 tisíc Kč. Tentýž den vnikl do neuzamčené lyžařny v Morávce zloděj, který si odnesl dvoje lyže v celkové hodnotě 15 tisíc Kč. Neznámý pachatel vešel o den později do chodby chaty v Malé Morávce a z botníku odcizil dva páry lyžařských bot dohromady za 7 a půl tisíce Kč.

Opravář dluží majiteli už přes rok alarm

Rýmařovští policisté šetří podezření z trestného činu podvodu, kterého se měl dopustit 58letý muž z Ostravska. Ten prováděl v listopadu 2004 elektroinstalaci práce v penzionu v Karlově pod Pradědem a po dohodě s majitelem penzionu demontoval v kanceláři ústřednu požárního alarmu v hodnotě přes 6 tisíc Kč za účelem její opravy. Za provedení opravy si vyžádal zálohu ve výši 2 tisíc Kč a ústřednu si odvezl s sebou. Oprava

a montáž požárního alarmu měla být provedena do konce roku 2004, do dnešního dne však i přes opakované urgencye majitel podezřelý muž dluží jak ústřednu, tak peníze.

Srazili se v zatáčce

V pondělí 27. února došlo v Janovicích k nehodě vozidel Citroen a Ford, která se míjela v úzké zatáčce. Řidiči nedodrželi boční odstup a bočně se střetli. Srážka si vyžádala škody za celkem 75 tisíc Kč. Za přestupek policisté uložili oběma řidičům blokové pokuty.

Policisté lapili řidiče pod vlivem alkoholu

Na Národní ulici v Rýmařově zastavili 28. února krátce po půlnoci policisté 40letého řidiče za volantem Fordu. V průběhu kontroly byl z jeho dechu cítit alkohol, proto byl vyzván k dechové zkoušce, která prokázala 1,67 promile alkoholu v krvi.

Jen za leden přítom policisté dopadli takovýmto způsobem na Bruntálsku 49 řidičů, tři další způsobili pod vlivem alkoholu nehodu. Loni v lednu to bylo dokonce 56 dopadených řidičů pod vlivem alkoholu a devět, kteří způsobili dopravní nehodu.

Z chaty odnesl i plyšové medvídky

Neznámý zloděj se někdy mezi 26. listopadem loňského roku a 1. březnem 2006 vloupal do rekreační chalupy v Janovicích a odnesl odtud příklepovou vrtačku, elektrickou řetězovou pilu, elektrické nůžky na živý plot, vysavač a dokonce i šest plyšových medvídků. Celkově tak vznikla majitelce z Ostravy hmotná škoda za více než 14 tisíc Kč.

Ani jeden z řidičů neuhnul

Prvního března došlo na zledovatělé vozovce na Šternberské ulici v Břidličné ke srážce avie a autobusu. Řidič avie při průjezdu zatáčkou zachytil bokem skříně o protijedoucí autobus. Na srážce nesou vinu oba řidi-

či, neboť ani jeden z nich v úzké zatáčce mezi ledovými bariérami nezastavil a nenechal druhé vozidlo projet. Oba dostali na místě blokovou pokutu. Způsobená škoda činí celkem 60 tisíc Kč.

O mobil přišla před restaurací

O mobilní telefon přišla 23letá žena z Rýmařova, když 26. února večer uklouzla a upadla před restaurací Praděd na náměstí Svobody. Neznámý zloděj využil toho, že jí při pádu z kapsy bundy vypadl mobilní telefon za 9 tisíc Kč, a přístroj si přivlastnil. Majitelka asi po 10 minutách zjistila, že telefon nemá, ale po prozvonění už byl mobil vypnutý.

Hosty plesu tloukla po hlavách

V pátek 3. března zahájil policejní inspektor SKPV Bruntál stíhání 37leté ženy z Rýmařova pro trestný čin výtržnictví, a to poté, co na plese Diakonie Rýmařov 20. ledna slovně i fyzicky napadla jeho účastníky. V sále a v baru Střediska volného času v Rýmařově opakovaně urážela hosty hrubými výrazy, a dokonce je tloukla po hlavách.

Do baru si přišel pro tržbu

Do baru v Břidličné se v neděli 5. března vloupal zloděj. Z příručního skladu odcizil kovový trezor s částkou 25 tisíc Kč.

Okradl malé snowboardisty

O tom, že na horách nemizí jen lyže, ale i další vybavení, se v neděli 5. března přesvědčili mladí rekreanti v Karlově pod Pradědem. V noci ze soboty na neděli se vloupal do objektu lyžařské školy neznámý pachatel a odnesl si snowboard s vázáním, snowboardové boty a celkem šest dětských přileb. Zloděj způsobil celkově škodu za 16 tisíc Kč.

Zpracovala redakce na základě podkladů tisk. mluvčí PČR Bruntál

Pátrání po pohřešované osobě

Policie ČR pátrá po pohřešované osobě: **Zdenka Kašné, nar. 19. 12. 1937, bytem v Krnově, ul. Maxima Gorkého 8.** Tato 69letá žena opustila bez souhlasu lékařů nemocnici. Přestože proběhla velká pátrací akce, policii se nepodařilo ženu nalézt. Žádá proto veřejnost o spolupráci při pátrání.

Žena má štíhlou postavu, modré oči, krátké blond vlasy.

Pravděpodobný popis oblečení: černé bavlněné kalhoty, černý tříčtvrteční kabát, černý dámský klobouk, na nohou šedé sněhule. Jmenovaná je pohřešována od 27. února 2006, kdy odešla bez podepsání reversu z nemocnice v Krnově. Tam byla hospitalizována od 26. února. V pondělí 27. února odešla z místa bydliště, kde zanechala všechny své osobní věci, a dosud o sobě nepodařilo žádnou zprávu. Naposledy byla spatřena téhož dne kolem 13. hodiny u Domova důchodců na Ježníku v Krnově. Policie žádá všechny, kteří od 27. února viděli paní Kašnou nebo k její osobě či pohybu mají jakékoli informace, které by pomohly k jejímu vypátrání, aby kontaktovali kteroukoli policejní služebnu na lince 158 nebo přímo služebnu OOP ČR Krnov na telefonu 554 613 333.

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Koupit psa je jediný způsob, jak získat za peníze lásku.
George Bernard Shaw

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - březen 2006

14. 3.	9.15 a 10.45	kino	Panna a netvor - Divadlo Pohádka Praha - pořad pro MŠ + 1. - 5. tř. ZŠ
16. 3.	13.00	SVČ	Vaření v klubu
24. 3.	15.00	kino	Mateřinka 2006
29. 3.	18.00	malý sál SVČ	Setkání pedagogů s představiteli města
6., 15., 20., 29. 3.			
	10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
7., 16., 21., 30. 3.			
	9.00	SVČ	Keramická dílna pro ZvŠ

Městská knihovna

Březen bude v knihovně ve znamení internetu

- internet zdarma pro registrované čtenáře
- vzdělávací kurz pro ty, kdo chtějí s internetem začít, každou středu v měsíci od 9 - 10 hodin

Výstavy:

do 15. března - výstava obrazů Miroslava Morávka
od 20. března do 30. dubna
černobílá fotografie Zdeňka Habra
v aule Městské knihovny Rýmařov

Půjčovní doba knihovny:

Po 9-17, Út 9-17, St - zavřeno, Čt 9-17, Pá 9-17, So 8-11

Známa i neznámá výročí

- 12. 3. Významný den ČR - Vstup ČR do NATO**
13. 3. 1741 nar. **Josef II. Habsburský**, český a uherský král, syn Marie Terezie (zemř. 20. 2. 1790) - 265. výročí narození
14. 3. 1681 nar. **Georg Philipp Telemann**, německý hudební skladatel (zemř. 25. 6. 1767) - 325. výročí narození
14. 3. 2001 zemř. **Matěj Kopecký**, loutkář (nar. 4. 11. 1923) - 5. výročí úmrtí
- 15. 3. Mezinárodní den práv spotřebitelů, slaví se od roku 1983**
17. 3. 1896 nar. **Josef Sudek**, fotograf (zemř. 15. 9. 1976) - 110. výročí narození
17. 3. 1936 nar. **Jiří Grygar**, astronom - 70. výročí narození
17. 3. 1941 zemř. **Isaak Babel**, ruský prozaik (nar. 13. 7. 1894) - 65. výročí úmrtí
17. 3. 1976 zemř. **Luchino Visconti**, italský filmový a divadelní režisér (nar. 2. 11. 1906) - 30. výročí úmrtí
18. 3. 1986 zemř. **Ludvík Aškenazy**, spisovatel, dramatik a scénárista (nar. 24. 2. 1921) - 20. výročí úmrtí
18. 3. 1996 zemř. **Anna Masaryková**, historička umění a vnučka T. G. Masaryka (nar. 3. 4. 1911) - 10. výročí úmrtí
19. 3. 1891 nar. **Josef Šíma**, malíř (zemř. 24. 7. 1971) - 115. výr. nar.
- 20. 3. Světový den divadla pro mládež**
- 21. 3. Mezinárodní den boje za odstranění rasové diskriminace - výročí masakru v Sharpeville v JAR roku 1960, slaví se od roku 1977**
- 21. 3. Světový den poezie (UNESCO), slaví se od roku 2000**
- 22. 3. Světový den vody, od roku 1992 (OSN)**
22. 3. 1471 zemř. **Jiří z Poděbrad**, český král (nar. 23. 4. 1420) - 535. výročí úmrtí
- 23. 3. Světový meteorologický den, výročí založení Světové meteorologické organizace v roce 1950, slaví se od roku 1961**
24. 3. 1896 nar. **František Tichý**, malíř a grafik (zemř. 7. 10. 1961) - 110. výročí narození

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Radek Huml	Rýmařov
Vojtěch Cita	Janovice
Tobias Horváth	Ondřejov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Ladislav Bláha - Rýmařov	80 let
Anežka Kovalčíková - Rýmařov	82 let
Karolina Coufalová - Rýmařov	82 let
Natalia Domanská - Rýmařov	83 let
Hedvika Janečková - Rýmařov	83 let
Josef Furiš - Janovice	84 let
Marie Machalíčková - Rýmařov	84 let
Antonín Klusal - Rýmařov	85 let
Emilie Zavadilová - Rýmařov	90 let
František Zigmund - Rýmařov	92 let
Markéta Liebarsová - Rýmařov	93 let

Rozloučili jsme se

Marie Šafářová - Rýmařov	1949
Vladimír Chrástský - Rýmařov	1943

Matrika MěÚ Rýmařov

Městské muzeum a Galerie Octopus

Nová výstava v Galerii Octopus

Opavanka **Veronika Psotková** patří k těm šťastným a talentovaným mladým lidem, kterým se od devadesátých let po půlstoletí pústu konečně otevřel svět výtvarného vzdělávání. Studia na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v oboru Matematika - výtvarná výchova, znásobená a zúročená na Fakultě výtvarného umění Vysokého učení technického v Brně, v ateliéru akademického sochaře Michala Gabriela, jsou záviděníhodnou přípravou. Nesporně hodné obdivu je i zaměření na plastiku, ačkoli ani kresba a další techniky jí nejsou rolí neoranou. Sochařina totiž vedle fantazie, citu pro každý úkon, třeba při odebrání hmoty ze základního kvádru, a specifického nadání, šikovnosti a odvahy vyžaduje též notnou dávku pořádné dřiny. A to nejen při zpracování kamene či dřeva, ale třeba i v hnětení studeného a vlhkého hliněného těsta. Proto smekáme, pravda, není jedinou sochařkou, ale jednou z nemnoha, měříme-li jejich počet mužů.

Vladimír Halla, Olomoučan srdcem i původem, podobně jako mnoho dalších umělců, kteří stále častěji volí poklidí Jesenicka, je dnes již neodmyslitelným obyvatelem Staré Vsi se vším, co k tomu patří, snad jen jeho kůň, pověstný svou nonšalancí při otvírání branky, nyní vzal za vděk jinou stáji.

Svůj grafický a malířský repertoár autor zaměřil na snové veduty měst a městeček, na váb-

nou a dýchající městskou krajinu, ale i na neméně poutavé klauny všech kategorií, od šašků-hudebníků po fikané opozičníky a vtipálky na vrub pánů ředitelů. Nyní se vrací k nadčasové grotesknosti high society, jež musí být vždy in. Je stejná, ať ji odívá do kouřového oparu hospod či reprezentativních hotelových hal nebo do kostýmů rudolfinského dvora s jeho prázdnotou nadutostí, evidentní hloupostí a arogancí mocných potentátů, s všudypřítomnými pleticháři, špiely, poskoky, úlisnými přísluhovači, mudrlanty, šaškovitými generály a našeptávači.

Dříve jsme mohli mezi breugelovským hemžením tváří najít typické rysy známých herců a opět většinou těch velice inteligentních a vážených klaunů, jako je Bolek Polívka či bohužel předčasně zemřelý Slovák Satinský. Nyní, jako by trochu zatrpkl, vrhl malíř svou pozornost na naše poněkud narcistické politiky a jejich dvorní kamarilu, na ty, kteří nám nejednou svými výkony a neomaleností pohnou žlučí. Stěží jen říci, zda jsou ochotni přijmout špilec s velkorysostí vévody nebo naopak s malostí nafoukaného ředitele zeměkoule. Vždyť známe život,

vtip mocným i bezmocným mnohdy uvízne hluboko v hrdle, ač navenek cení své tesáky v úsměvu číslo 84. Politická satira, to je u nás vzácná bylinka, zato pocit křivdy, který tak rád pěstujeme s umanutostí hodné lepší věci, to je naše nejoblíbenější emoce od rybí hlavy až po ocas. Je tedy na vás, jak si promítnete postavy, pro někoho oblíbené a pro jiného naopak, do svých názorů, ale jednu věc nemůže upřít autorovi ani jedna strana - dobrý humor, nadhled a značná míra laskavosti znásobené fantazií, lehkým štětcem a inteligencí je spojení šťastné a sympatické. *Mgr. Jiří Karel*

Repro: Vladimír Halla

VERONIKA PSOTKOVÁ
10.3. - 9.4. 06'

SOCHY

MUZEUM RÝMAŘOV

vernisáž 10.3. v 17.00 hod.

Vladimír HALLA
o b r a z y

MUZEUM RÝMAŘOV

10. 3. - 9. 4. 2006

vernisáž 10.3. v 17.00 hod.

**PROGRAM
KINA**

sobota 11. března

Šílení*Filosofický horor (ČR 2005)*

Blázelec, ve kterém se odehrává jádro příběhu, je alegorií této civilizace. Film Jana Švankmajera volně motivovaný povídkami Edgara Allana Poea a životem markýze de Sade. *Přístupný od 15 let*

sobota 18. března

Mrtvá nevěsta Tima Burtona*Animovaný horor (USA 2005)*

19.30

Láska hroby přenáší! Animovaný film sleduje příběh mladého Viktora, který je vtažen do podsvětí, kde je oženěn s tajemnou mrtvou nevěstou. Jeho skutečná nevěsta na něj zatím čeká v říši živých. *Přístupný od 12 let*

neděle 19. března

Anděl Páně*Pohádka (ČR 2005)*

17.00

Anděl Petronel zkazí všechno, na co sáhne. Nakonec urazí i samotného Boha a je vyslán na zem, aby napravil jednoho hříšníka, jinak sám skončí v pekle. Jenomže na zemi se Petronel chová jako slon v porcelánu. Zachrání ho něco před peklem? Režie: J. Strach; hrají: I. Trojan, J. Bartoška, K. Issová, O. Navrátil, J. Somr. *Mládeži přístupný*

sobota 25. března

Žít po svém*Drama (USA 2005)*

Příběh rančerské rodiny, která byla rozdělena a nyní se snaží zahojit staré rány a odpustit. Hvězdně obsazené drama o ztrátě a nalezení smyslu života. Hrají: R. Redford, J. Lopez, M. Freeman. *Přístupný od 15 let*

19.30

Servis služeb**AQUACENTRUM RÝMAŘOV**

na Jesenické ulici

Otevřeno každý den**od pondělí do pátku 14.00 - 21.00;**
soboty a neděle včetně svátků 10.00 - 21.00**Podrobné informace**na www.hotelslunce.jeseniky.com

Plavecký bazén, dětské brouzdaliště, finská sauna,
horká pára, whirlpool vana, perličková lázeň,
odpočívárna a bar.

Lyžařský vlek Na Stráni - Rýmařov

Po - Pá 14.00 - 17.00

So - Ne 9.00 - 17.00

*(Upozornění: vlek je v provozu za předpokladu
minimálního počtu 10 lyžařů)***Kluziště Rýmařov**

Po - Pá 15.15 - 17.15

So - Ne 13.00 - 17.00

(V době hokejového zápasu o víkend
je hodina bruslení pro veřejnost
posunuta od 16.30 - 19.30)

**Masáže - sauna
Občanské sdružení Wellness
pro zdraví a dobrou náladu**

(u Edrovického rybníka)

Provozní doba:

Čtvrtek (ženy) 15.00 - 21.00

Pátek (muži) 15.00 - 21.00

**VODNÍ AEROBIK
V KRYTÉM BAZÉNU V BŘIDLICNÉ****KDY?** - každé úterý a čtvrtek od 17.00 do 18.00**POMŮCKY** - aqua rukavice a pásy - v ceně cvičení

**Cvičení napomáhá ke snížení hladiny krevního tlaku,
ke zlepšení srdeční funkce a ke zrychlení hojivých
procesů svalů, šlach, kostí a kloubů.
Cvičení je vhodné pro všechny věkové
i váhové kategorie.**

Informace na tel.: 737 241 299**Krytý bazén v Břidličné****Plavání pro veřejnost v březnu**

Pondělí	zavřeno
Úterý	14.00 - 18.00 hod.
Středa	14.00 - 19.00 hod.
Čtvrtek	14.00 - 19.00 hod.
Pátek	14.00 - 18.30 hod.
Sobota	13.00 - 19.00 hod.
Neděle	13.00 - 19.00 hod.

Teplota bazénu 28°C (malý), 26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

Z historie

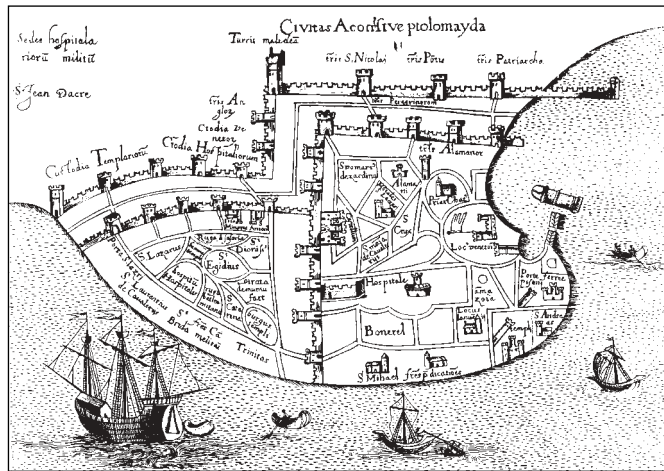
Řádové statky na severní Moravě a ve Slezsku do konce války dánské

Zde musíme navázat na starší sérii textů o Janu Kobylkovi z Kobylí, posledním světském držiteli panství. Proto se poněkud vraťme. Víme, že Jan Kobylka byl velmi horlivý luterán a účastnil se stavovského povstání proti Habsburkům v řadách moravského direktoria, tj. stavovské vlády povstalců, jako diplomat. Víme však též, že si dříve zvláště u krále Matyáše vysloužil vysoké uznání a důvěru za spolehlivost, což možná zčásti zúročil po ztracené věci stavů, a nejspíše se trochu přičinil i moravský zemský správce kardinál Karel z Dietrichsteina.

Jisté je, že zprvu Kobylka o panství přišel císařským dekretem v březnu 1622, ale ten nevzpomíná kupodivu konfiskaci v souvislosti s rebelií jako u jiných, ale jako důvod uvádí majitelovo zadlužení. Jan však prokázal, že je důvod záboru mylný, a panství získal obratem zpět a již v lednu 1623 se rozhodl celé nejjisté zboží prodat za nemalou částku 200 000 zlatých velmistrovi řádu německých rytířů, arcivévodovi Karlu Františku Habsburskému. Nevíme, zda tak učinil pod nějakým nátlakem, či z vlastního rozhodnutí, ale napadnout legalitu obchodu nelze. Problémem však bylo dohodnoutou částku získat. Řád, o němž již víme, že se stal habsburským leníkem a jakousi rodovou řeholí panující dynastie, se nacházel na novém vzestupu a značně zbohatl, ale spíše formálně, neboť byl nucen poskytovat císaři za jeho přízeň a pomoc výrazné půjčky. Insolventní říše utrácějící ohromné částky na armádu, jež měla zachovat její moc v Evropě, byla velmi prozkluklým dlužníkem a věřitelé volili nejruznější úskoky, aby se dostali zpět alespoň k zapůjčené částce či její části, na úroky většinou raději rezignovali. Velmistr požadoval zcela po právu, aby císař umožnil část dluhu tím, že vyplatí Kobylkovi řečenou částku ze státní pokladnice. Donuťte však platit hlavu státu či stát vůbec, jak směšné, věc se zdržovala až do Kobylkovy smrti, takže se k dojednaným penězům již asi nikdy nedostal a není zcela jasné, zda alespoň něco obdrželi ti jeho dědicové, kteří zůstali věrní

panovnickému domu.

Velmistr a zároveň vratislavský biskup Karel Rakouský (1618-24) si nových panství velmi cenil, a proto se pokusil přenést své sídlo na bruntálský zámek, ale ten byl značně zanedbaný, a jak se později ukázalo i velmi nekvalitně přebudovaný dřívějšími pány ze staršího městského hradu. Následky špatně odvedené práce se projevovaly i později a časem vyžádaly značné náklady na rekonstrukce, některé problémy

Akkon, dle středověkých kronik v díle F. A. de Naberata: *Historie des Chevaliers etc.*, Paris 1609. Okrsek německých rytířů označen šipkou.

vytrvaly až dodnes. Cena za přebudování stavby na reprezentativní sídlo představitele předního řádu monarchie však dosahovala takové výše, že nakonec novému velmistru Johann Eustach z Westerranchu (1624-27) na nové sídlo rezignoval a spravoval obě panství, považované zprvu za jedinou komorní komendu pod přímou správou velmistra, od roku 1625 nadlouho pomocí řádových místodržících.

Prvním z nich byla známá osobnost třicetileté války, houževnatý správce niského panství **Jiří Vilém z Elkershausen** (1590-1654), zvaný Klüppel či Klippel (přezdívka, jež zní česky „hrubý klacek“, sice zdědil po svých rabiátských předcích, avšak sám drsný voják nejspíše daleko od rodového stromu nepadl). Neměl lehkou situaci a bylo třeba značné energie, aby odolal tlaku Karla z Liechtensteina, knížete opavského a krnovského, který odmítal jakoukoli mocenskou enklávu na svých územích. Od roku 1607 totiž držel právo konfiskace na Opavsku a Krnovsku, kam panství bruntálské patřilo,

a spory se táhly až téměř do konce Elkershausenova místodržitelství (1641), do roku 1639, kdy se stalo panství přímým lénem českého krále.

Ke všemu přibýly i další nemalé starosti, Elkershausen totiž převzal funkci právě na počátku války dánské. Dánové poražení u Dessavy poblíž Lipska změnili směr útoku a zamířili do Slezska a na Moravu. Proto nechal Elkershausen zpevnit bruntálské hradby, ale k jejich obsazení mohl

rymařovské městské hotovosti.

V uvedené souvislosti nelze nezmínit, že luteránské dánské jednotky vedené mnoha dalšími českými i německými stavovskými důstojníky, kteří do nevelkého severského království emigrovali, získaly sympatie místních souvěrců, kteří v nich právem viděli své osvoboditele. Dánové rozumným jednáním získali spoulenice. Sovinec i okolí nakonec padly v plen vítězi a jeho drancování, též ze Sovince poprvé odjížděly vozy s kořistí, nejspíše zbraní, ale i cenného vybavení, peněz a zásob.

Je tragédií, že malá země z Jutského poloostrova nemohla později unést váhu války s katolickou Ligou v čele s rakouskými a španělskými Habsburky, držiteli mocných evropských i amerických držav, „nad nimiž slunce nezapadalo“, a bez pomoci rozhádané a neschopné Unie nakonec rezignovala na další odpor.

Na panstvích se udrželi Dánové až do července 1627, kdy je vyhnala vojska jednoho z nejgeniálnějších vojevůdců třicetileté války, moravského šlechtice Albrechta z Valdštejna, nakrátko plukovníka zemské hotovosti, který reálně ohodnotil možnosti i vratkost protihabsburské koalice v české válce a proradně zmizel i s vojskou pokladnicí do Vídně do služeb císaře Ferdinanda II. Právě Valdštejn též vyměnil Klippela za dánského kapitána-vyzvědače a tak mu pomohl na svobodu.

Válka s Dány dospěla k zlomu a nemalou měrou k tomu přispěla i nečekaná smrt Mansfeldova na konci listopadu a jeho spojence Jana Arnošta Sasko-výmarského. Jejich vojska ustoupila na severovýchodní Moravu, kde se spojila se vzbouřenými Valachy, ale i tam je Albrecht z Valdštejna dostihl a vytlačil do Branibor (dnešní Prusko). Dánský pokus ohrožit Vídeň tak nevyšel ani s pomocí uherských vzbouřenců magnáta Gabora Bethlena. Roku 1628 již Dánové ztratili většinu svých dobytých území, protihabsburská koalice se rozpadla a 11. června 1629 začal fungovat lübecký mír, jež dánskou fázi ukončil. Než již 1630 nastala další etapa, válka švédská.

Mgr. Jiří Karel

recenze

Řeči se vedou ...

Premiéra nové hry, kterou každý rok nazkouší rýmařovský ochotnický spolek Mahen, je vždy významnou společenskou událostí. Svědčí o tom hlediště zaplněné tak, jak se to na kulturních akcích v našem městě nevidí zrovna často, i více či méně společensky oblečené diváctvo, v jehož řadách je možno spatřit i dámy odvažné, které vyrazí do nepohodlných sedaček kinosálu ve večerních šatech a na jehlových podpatcích. Nejinak tomu bylo 27. února při premiéře hry Neila Simona *Řeči*, ačkoliv ani nyní nechyběli v publiku lidé prakticky založení, kteří volili oblek ležérní, ba sportovní, vědomi si toho, že městské kino připomíná (někdejší) divadlo jen vzdáleně. Tato poznámka na okraj je zde pouze proto, že herci Mahena v čele s režisérkou Hanou Vystrčilovou letos nastudovali představení, které by se mohlo s úspěchem hrát nejen ve skromných rýmařovských poměrech, ale i na prknech některého z opravdových divadel v okolních městech a po několika „dopilovkách“ zkouškách dost možná i na festivalu amatérského divadla. Základem úspěchu je výběr hry a při tom měla režisérka tentokrát šťastnou ruku. Přestože zvolila tradičně komedii, kterýžto žánr se stal určitým klíčem rýmařovského jeviště, vybrala komedii chytrou, svižnou a poměrně náročnou, plnou vtípných situací, průpovědek, ale i rozmanitých lidských charakterů, v níž navíc nechyběl tragikomický podtext, který hře dodal hloubku.

Neil Simon, autor mnoha slavných kusů, jako *Bosé nohy v parku*, *Podivný pár*, *Každý má svého Leona* či *...vstupte!*, vytvořil v komedii *Řeči* (1988) malý laboratorní experiment, kterému podrobil čtyři manželské páry z lepší společnosti. Charley a Myra (které po celou dobu představení nespátíme) pozvou na oslavu 10. výročí svatby své nejbližší přátele. Jak už to bývá, někteří dorazí dřív, někteří s menším či větším zpožděním. První dvojice, advokát Ken Gorman (Pavel Hejsek) a jeho žena Chris (Vlasta Vykruťková), však naleznou dům oslavenců v podivném nepořádku. Personál i paní domu jsou pryč, na párty není nic připraveno a Charley se

dívá v svém pokoji s prostřeným uchem. Ken považuje jeho zranění za důsledek pokusu o sebevraždu a vzhledem k tomu, že Charley je náměstkem newyorského starosty, rozhodne se celou záležitost utajit. Přivolaný lékař je pod pracně vykonstruovanou záminkou zase odvolán a noví hosté - Lenny (Jiří Konečný) a Claire (Radka Koláriková) Ganzovi - nejprve slyší snůšku malých lží, aby se zbytečně nepůsobil rozruch. Situace se tím bohužel pouze pozdrží, ale nevyřeší, a tak se s dalšími přichozími lží vrší na sebe jako patra domečku z karet, který hrozí každou chvíli spadnout.

Postavy jsou na počátku vystaveny neobvyklé situaci hodné absurdního dramatu. Pícházejí na večírek, kde je nikdo nečeká, hostitelé je nevtáží, personál neobsluhuje, není přichystáno ani pohoštění. Divák může sledovat, jak se zachovají. A ony nezklamou, sveřepě se drží svých lží a rádobu uvěřitelných vysvětlení podivné situace, zůstávají na večírku a chovají se jakoby nic. Snad ze zvědavosti, snad z potřeby dostát předepsanému ceremoniálu. Nakonec se rozhodnou oslavit výročí bez oslavenců. V kuchyni najdou potraviny a sami uvaří slavnostní večeři, sami si nalévají drinky, sami se obsluhují (přitom si někteří z nich způsobí drobná poranění). Hostitelé jako by jim ani nechyběli, naopak jejich nepřítomnost je pikantním námětem ke konverzaci. Nikdo z přítomných se ani ve chvíli, kdy vyjde najevo důvod, nezachová rozumně a nepřivolá pomoc zvenčí. Naopak, všichni se svorně snaží celou věc ututlat před vnějším světem, před doktorem Dudleyem v telefonu i před policisty, kteří vstupují na scénu v samotném finále a už už se zdají být strůjci rozuzlení. Ale to stále nepřichází. Žádná z verzí, které si postavy během večera vyfabulovaly, není potvrzena ani vyvrácena a divák se vůbec nedozví, jak to vlastně bylo. Snad to ani není důležité. Vždyť by se mezi všemi těmi možnými pravdami jedna navíc stejně ztratila. Charleyho hosté představují zajímavou sbírku lidských typů. Najdeme mezi nimi chladnokrevné kariéristy, infantilní dobřáky, hysterky i klepny. Každá

z dvojic má své osobní problémy, které mimoděk vyplouvají na povrch, žárlivé manželky i znudění manželé se hašteří jako drůbež, nakonec ale musí spojit síly, aby z překerní situace vyvázli se zdravou kůží. Jejich povahy však nejsou hlavní či jedinou příčinou absurdního chování. To, jak nestandardně ožehavou situaci s postřeným Charleym řeší, vyplývá spíše z jejich vztahu k němu. Vystupují zde jako jeho nejbližší přátelé, ale jak blízkým přítelem asi může být váš právník, daňový poradce či osobní psychoanalytik? Každý z nich o vás v jistém ohledu ví všechno, ale je to dostatečný základ pro přátelství? A koho nebo co tito „přátelé“ svou mlčenlivostí vlastně chrání?

Dialogy napsané jako vtípné konverzační přestřelky i široká paleta charakterů byly velkou výzvou pro rýmařovské ochotníky, výzvou, jež by znamenala tvrdý oříšek i pro profesionály. Nicméně herci Mahenu na ni odpověděli vesměs velice dobře. Asi nejvyrovnanější dvojici vy-

hráčů, doufejme natrvalo opustila dráhu křehkých naivek. Právě postava Claire měla v repertoáru nejlepší fóry a herečka je dokázala všechny prodat.

Tradičně kvalitní výkon předvedla Vlastimila Vykruťková v roli Chris Gormanové a velmi přesvědčivá byla i Karamela Cusacková, kterou ztvárnila Helena Papajová, již lze vytknout snad jen to, že občas nechává zaniknout svou repliku ve smíchu obecenstva. Její mužský protějšek, mírně dětinského psychoanalytika Ernioho Cusacka, si zahrál Zdeněk Vodička. Nejmladší tandem, ambiciózního politika Glenna Coopera a jeho žárlivou manželku Cassie, vytvořili Pavel Konštacký a Ludmila Ondrašíková, odchovaně dramatického oboru rýmařovské ZUŠ, která se v řadách Mahenu objevila úplně poprvé. Její výkon lze vzhledem k jejímu věku hodnotit jen těžko, stručně lze říci, že pro roli hysterické „stíhačky“ jí zkrátka chybí jisté životní zkušenosti, nicméně pokud tento mladý talent zůstane Mahenu věrný,

tovořili Jiří Konečný jako daňový poradce Lenny a Radka Koláriková coby jeho žena Claire. Na výkonu Jiřího Konečného byla znát profesionální zkušenost, která se nejlépe projevila v závěrečném Lennyho monologu. Herec však při premiéře doprovázel projev své postavy možná zbytečně přemrštěnými grimasami, a i proto mezi mužskými postavami svým zcela přirozeným projevem mnohem lépe vynikl Pavel Hejsek jako Chris Gorman. Z ženských postav zaujala Radka Koláriková, která rolí znuděné dámy z lepší společnosti, která má vždy po ruce ironickou poznámku na adresu svých spolu-

může pro něj znamenat velkou posilu.

Ve vedlejších rolích policistů, přísného Welche a iniciativního asistenta Pudneye, se představili Vratislav Konečný a Petr Božek, hlas Myry, který vystupující zpoza dveří do sklepa celou hru vypointoval, propůjčila záhadně zmizelé hostitelce Jana Gašperáková.

Suma sumárum přinesla komedie Neila Simona rýmařovským ochotníkům velkou příležitost uplatnit své herecké schopnosti. Byl to kus opravdu náročný, protože šlo nejen o to udržet rychlé tempo dvouhodinového představení, využit všechny vtípné situa-

ce i slovní humor a zároveň přesvědčivě ztvárnit jednotlivé charaktery, ale navíc udržet v divákově vědomí onoho tragikomického, ba absurdního pozadí celého příběhu. Simonovy postavy se

chaoticky zaplétají do sítě smýšlenek, což vyvolává bouřlivý smích, na druhou stranu fakt, že jim tento nepřírozený stav docela vyhovuje, že má pro ně fikce vytvořená v *řeči* stejnou hodnotu ja-

ko realita, probouzí mrazení v zádech, stejně jako to, že pod vším pozlátkem společenského postavení se dokážou porvat jako psi. Mahen v letošní sezóně nabídl výjimečně kvalitní představení.

Na závěr zbývá jen znova podotknout, že by se s ním nemusel či spíše neměl ostýchat vyrazit za hranice Rýmařova a mnohem efektivněji tak zúčastnit měsíce práce, které za ním stojí. ZN

Studentský klub

Rýmařovský horizont a Studentský klub Střediska volného času vyhlašují Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské

V těchto kategoriích: ➤ **poezie** ➤ **próza** ➤ **ilustrace**

Po roční odmlce vyhlašujeme nový ročník soutěže, která nese v názvu jméno naší slavné krajanek, naivní malířky a básničky Marie Kodovské. Do soutěže se může přihlásit kdokoli literárně či výtvarně činný bez ohledu na věk, společenské postavení, náboženské vyznání a politické přesvědčení. Soutěž začíná letošním lednem a potrvá až do konce srpna, kdy budou všechny příspěvky vyhod-

noceny. Na podzim bude ve Studentském klubu SVČ pro autory uspořádán tradiční literární večer spojený s výstavou a vyhlášením a oceněním vítězů.

Pište, veršujte, kreslete, malujte a fotografujte, vaši fantazii se meze nekladou. Soutěž není tematicky, žánrově ani teritoriálně vymezena (hranice rýmařovského regionu nejsou zavazující). Zasílejte nám své básně, povíd-

ky, fejetony (nejlépe v elektronické podobě) i výtvarné počiny a fotografie, ty nejzajímavější budeme průběžně otiskovat. Každý příspěvek opatřete svým jménem a kontaktem.

Zasláním příspěvku do soutěže vyjadřují autoři souhlas s jeho případným otištěním na stránkách Rýmařovského horizontu. Nečitelné rukopisné literární práce budou ze soutěže vyřazeny. ZN

próza

Jiří Zygm: Změna

Sedět na vrátnici celý den a pouštět do budovy pouze osoby povoláné je nesmírně namáhavé a únavné. Proto také většinou tito lidé trpí jakýmsi komplexem méněcennosti, neboť jejich práce není patřičně doceněna, přičemž důležitost této funkce je zřejmá.

Žil jednou jeden vrátný, který se ale od většiny jemu příbuzných značně lišil. Proseděl celý svůj život, až měl z toho sezení hrb. Přesto žádným viditelnějším komplexem netrpěl a ani si svou nedoceněnost na druhých nevyléval. Byl krásný, ale předčasně zestárnul. Jako mladý musel být velice přitažlivý, avšak sezení na jednom místě z něj udělalo odkvetlého seladóna, který měl ke všemu ohnutá záda. Jmenoval se Hud Bayen, ale známí z divadla, kde pracoval, ho oslovovali jen jménem křestním.

Prošedivělý pan Bayen byl starý mládenec a svou pracovní směnu strávil obvykle pokukováním po televizi nebo luštěním křížovek, přičemž když ho někdo potřeboval, okamžitě všeho zanechal a snažil se svůj úkol splnit co nejsvědomitěji. Hud Bayen byl úslužný, tichý a nenápadný. Byl to dobrák, kterému se vlastně nedalo nic vytknout. Možná jen jeho podezřelá samota a z ní vyplývající zatuchlý pach, jenž je pro staré lidi tak typický.

Hud Bayen se už nedokázal radovat, protože už ani nebylo z čeho. Nejšťastnější okamžiky prožil v dětství a poté, co se stal dospělým, to šlo od desítky k pěti. Všichni přátelé a bližní mu postupně díky přirozenému vývoji či nešťastným náhodám odešli, zbýval už jenom on. Nechtěl však svými problémy zatěžovat okolí, a proto se snažil na přichozí umělce a jiný personál usmívat.

V pondělí si bral své oblíbené kárované sako, které si bral i v neděli, kdy měl volný vstup na představení, v úterý si oblékl tmavě zelený svetr, ve středu hnědou košili, od čtvrtka do soboty pak nepravidelně střídal šaty z ponděl-

ka až středy. Měl také troje kalhoty jedny šedé a dvojce hnědé - ty podle nálad též bez řádu obměňoval - do divadla se však ke károvanému saku hodily jen ty šedé. Do práce si bral svačinku i oběd - podobný princip se týkal i přípravy druhu jídla. Jen termoska s čajem obsahovala stále stejný druh čaje.

Hud Bayen měl podle toho, co měl zrovna na sobě, identicky zařízený den. V pondělí měl károvanou náladu a sny, ve středu například košilaté chování a hnědé pocity. Až na to, že Bayenovy sny měly jakousi formu, náladu či odstín, neměly takřka žádný děj ani obsah. Hud si je proto nemohl vykládat, ani se na ně těšit. Barevné sny ho začaly trápit už v pubertě. Zprvu se budil, protože jednostranné zatížení mozku škodilo klidnému odpočinku, ale později si zvykl a naučil se na sny nemyslet. Přesto u něj přetrvával pocit částečného vědomí - pocit, že je stále vzhůru a že vlastně vůbec nespí a jen se mu před očima mihotají barvy a vzory. Alespoň jedenkrát za noc byl ujistěn, že je po smrti a že vzorec kolem něj představují posmrtný nekonečný prostor bez času. Když se probudil, zjistil, že stále ještě žije, a umyslel si, že až se mu to v příštím snu zase přihodí, musí si říct, že je to jen sen. Vždycky se mu však stalo to samé a znovu se octnul v časově neomezeném přesvědčení, že již není naživu. To mu utkvělo v paměti a Hud Bayen začal pochybovat o tom, že reálně žije. Myslel si, že do práce se chodí po smrti stejně jako za života, a nevěděl už, co je vlastně živý a co mrtvý. Ráno se však podíval do zrcadla, a když se nahnatal, promluvil a rozpoznal, že stárne, pochopil, že je vše při starém. Jenže z toho neměl velkou radost, spíš z toho byl pěkně smutný.

V práci pak výjimečně neluštil křížovku a nedíval se ani na televizi, a místo toho přemýšlel. Zjistil, že potřebuje změnu. Nějakou velkou, výraznou změnu, která překryje dosavadní barvy jeho života. Našetří si peníze a pojede

do ciziny nebo požádá o jinou práci nebo si najde milenkou a začne cvičit. Pak se ale zarazil, když si uvědomil, že o to usiluje celý svůj život. Nikdy to však nedokázal. Buď mu v tom bránila společnost, jeho strach a obavy nebo konvence. Nedokázal udělat velký krok, protože se ho bál. Měl strach, že mu někdo něco udělá nebo že přijde o svůj zaběhnutý systém a klid. Žít sám je totiž strašně sobecké. Dospěl tedy k závěru, že to chce menší, nenápadnější změnu. Třeba nový účes nebo nový svetr či sako. Ano, to je ten správný směr, ujišťoval se v duchu Hud Bayen, vždyť výrazné změny nás čekají na onom světě - vždyť sama smrt je pořádná změna! Na co měnit věci kolem nás, když to, že jsme na zemi, stejně nezměníme? Hrbatý Hud si sám sebe představil, jak se opaluje na ostrově v Tichomoří, a utvrdil se, že cestovat nepotřebuje. Takovou exotiku znal dobře z časopisů a televize, pocit sálajícího slunce si dokázal představit při zavřených očích nebo si jej nahradit v létě na balkóně. A milenkou? Žena? Na co? Ještě by kvůli ní musel začít cvičit! S hrbem se stejně nikomu nelíbí a ten hopsáním při muzice jen tak nezmizí. Už na to definitivně přišel. Koupí si vícebarevný svetr a klavírní koncert P. I. Čajkovského.

Měl ze všeho obrovskou radost, když to zakoupil, a cítil, že do nového života vstoupily nové zvuky a barvy. Večer se promenádoval po bytě v novém svetru a dokola si pouštěl suggestivní místa klavírního koncertu. Takhle šťastný se necítil od puberty. K tomu svítilo slunce a ptáčci zpívali. Hotový ráj. Řekl si, že takhle to bude dělat každou středu. Koupí si něco na sebe a pro sebe.

Příštího rána Hud Bayen do práce nepřišel. Tentýž den večer ho našli mrtvého na posteli v jeho bytě, jak leží na posteli v modrozeleném svetru s pečlivě složenýma rukama. Kupodivu zmizel jeho hrb. Že by přece jenom cvičil při vážné hudbě?

Bezpečnostní rada kraje zasedala kvůli ptačí chřipce

Bezpečnostní rada Moravskoslezského kraje na úterním (7. 3.) mimořádném jednání přijala postup při potvrzení ptačí chřipky (onemocnění drůbeže a volně žijícího ptactva) na území kraje. Vedoucí složkou integrovaného záchranného systému v takovémto případě je krajská veterinární správa, zodpovědnou osobou pak její ředitel. Bezpečnostní rada v úterý 7. března prodala systém řízení zásahu a doporučila ochranná opatření při výskytu ptačí chřipky na území kraje, o postupy bude doplněn krizový plán kraje. Bezpečnostní rada také doporučuje starostům obcí účast na školeních pořádaných v těchto dnech veterinární správou.

Bezpečnostní rada kraje vycházela z manuálu bezpečnostní rady státu a Státní veterinární správy ČR, obě instituce zveřejnily plány na konci února. Pokyny jsou také v souladu s evropskými směrnici. Kraj musí mít vypracovaný postup řešení každé krizové situace, tedy i výskytu ptačí chřipky. V posledních dnech hlásily výskyt onemocnění ptačí chřipkou všechny země sousedící s Českou republikou.

„Zatím jsme na území republiky ani našeho kraje nezaznamenali žádné podezření na ptačí chřipku a nemáme hlášený žádný pozitivní výsledek vyšetření uhynulých ptáků či drůbeže, ale je nutné se i na tuto možnost včas připravit a stanovit si, kdo ponese za co odpovědnost a jaké budou úkoly jednotlivých složek integrovaného záchranného systému. Na tom jsme se dohodli dnes. Koordinátorem akcí v takovémto případě bude naše krajská veterinární správa,“ přiblížil

hejtman kraje a šéf bezpečnostní rady Evžen Tošenovský. „Je třeba také zdůraznit, že jde o plán veterinární a jeho cílem je zamezit přenosům viru do chovů drůbeže,“ dodal hejtman. Podle Evropského centra pro kontrolu a prevenci nemocí ve Stockholmu je riziko přenosu nákazy na člověka mizivé.

Jaký je tedy postup při podezření na nákazu ptactva či drůbeže?

„Za podezřelý považujeme nález pěti uhynulých volně žijících ptáků, u vodního ptactva - kachen, labutí, volavek, kormoránů - je třeba ohlásit už nález jednoho kusu. Inspektoři veterinární správy pak odeberou vzorky, odešlou je do příslušné laboratoře a uhynulá zvířata budou odvezena a řádně vyšetřena,“ popsal postup po nálezu uhynulého ptactva ve volné přírodě ředitel krajské veterinární správy Jaromír Polášek. **Nález v přírodě by měl každý ohlásit na tísňovou linku 150 (je možné použít i jiných tísňových linek) nebo telefonní čísla veterinárních ambulancí.**

Podezření na ptačí chřipku v chovech (menších i větších) ohlásí chovatel vždy veterináři, veterinární správa pak na místě vyhodnotí, zda se jedná o podezření na ptačí chřipku, nebo jde o jinou nákazu či jiný důvod úhynu, a odebere vzorky k laboratornímu vyšetření. Při podezření na ptačí chřipku stanoví veterinární správa předběžná opatření pro zamezení šíření nákazy, ta je chovatel povinen ihned zrealizovat na své náklady. „Laboratorní testy zpravidla trvají 7 dnů. V případě, že se nákaza potvrdí, je třeba okamžitě začít s likvidací celého chovu, opět na náklady chovate-

le. Ještě do potvrzení či vyvrácení podezření ale chovatel musí omezit vstup do chovu a zamezit jakékoli manipulaci s drůbeží či jiným ptactvem (včetně svozu vajec) a musí začít s dezinfekcí - například při vstupu a na výstupu z místa chovu musí být umístěny speciální dezinfekční rohože,“ přiblížil další řešení ředitel veterinární správy Polášek s tím, že se okamžitě rozeběhnou i další opatření včetně sčítání počtu chovů a kusů drůbeže v daných pásmech (ve spolupráci s obcemi). Minimálně tříkilometrové pásmo od ohniska nákazy se pak stane pásmem ochrany se zpřísněným režimem včetně kontrol přesunů živé drůbeže, vajec, drůbežního masa a surovin z něj. Podobně tomu bude i v pásmu dozoru (v okruhu od ohniska - poloměr 10 km). Obě pásma by měla platnost trvání 21 dnů (ochranné pásmo), resp. 30 dnů (pásmo dozoru) od potvrzení nákazy a vydání mimořádných veterinárních opatření. Vždy bude třeba postupovat maximálně rychle, to platí pro likvidaci nakažených chovů i jednotlivých kusů uhynulých ptáků. „I v našem kraji počítáme spíše s ojedinělým výskytem onemocnění. Ale ani při výskytu v několika chovech v různých lokalitách se neobáváme, že bychom na likvidaci a neškodné odstranění utracené a uhynulé drůbeže neměli prostředky a kapacitu asanačního podniku,“ ujistil ředitel veterinární správy.

V těchto dnech se informace o postupech dostávají ke starostům všech obcí v kraji - dostanou pokyny k případnému sčítání stavů ptactva a chovů drůbeže na svých územích i o nutných opatřeních a měli by být v kontaktu s veterinární správou. Už byli podrobněji informováni starostové v oblasti Ostravska a Opavska, plus dalších téměř 70 obcí a měst, v příštích dnech budou informováni ostatní. Všechny obce už ovšem od krajské veterinární správy dostaly písemně instrukce, občané tedy

mohou už nyní získat informace také na obecních úřadech. **Informace zveřejní i Moravskoslezský kraj v březnovém čísle krajského měsíčníku a dostane je tedy do schránky každá domácnost v kraji, jsou už také na webu veterinární správy, budou na webu krajských hasičů a hygienické stanice.**

Veterinární správa bude mít povinnost informovat o výskytu nákazy nejen orgány kraje, záchrannáře (složky IZS) a vedení obcí, ale také Státní veterinární správu ČR a okolní kraje (s nimi pak bude spolupracovat v případě šíření nákazy za hranice krajů). Státní veterinární správa pak informuje orgány okolních zemí. Inspektoři krajské veterinární správy budou průběžně kontrolovat farmy (v MSK máme vytýpováno cca 24 rizikových chovů drůbeže a ptactva) a dohlížet na přijatá opatření.

Hejtman kraje by mohl vyhlásit krizový stav na doporučení krajské veterinární správy jen v případě, že dojde k výskytu nákazy v několika chovech v různých lokalitách kraje a na likvidaci by nestačily síly a prostředky chovatele, složek integrovaného záchranného systému a krajské veterinární správy.

Další informace:

Ředitel Krajské veterinární správy pro Moravskoslezský kraj: Dr. Jaromír Polášek (tel: 596 781 910). Telefonní číslo (ústředna KVS). Telefonní jméno v pracovních dnech k dispozici i veřejnosti.

Šárka Swiderová,
tisková mluvčí
Moravskoslezského kraje

Akce hradu Sovinec

Plán kulturně-společenských akcí na hradě Sovinci v roce 2006

15. a 16. 4. **Na pomlázkové veselici**

Jarmark lidových řemesel ve folklórním duchu, velikonoční tradice, hudba a zvyky při vítání jara. Po oba dny 9 - 19 hod.

29. a 30. 4. **Přízrak z temné věže**

Pálení čarodějnic na hradě. Mýtický program s právem útrpným, ohňovými efekty a sobotním večerním rejem čarodějnic. Sobota 9 - 21 hod., neděle 9 - 18 hod.

20. a 21. 5. **Láry fáry do pohádky**

Zábavný program ke Dni dětí. Pohádky, žonglování, kejklování, kouzlení, soutěže a klání rytířské. Oba dny 9 - 19 hod.

1. a 2. 7. **Kašpárek na skalním hradě**

Loutkářská a divadelní pouť. Pohádky, pověsti, loutkové i hrané divadlo při žongléřském

festivalu. Sobota 9 - 21 hod. neděle 9 - 19 hod.

15. a 16. 7. **Za čest krále**

Sovinec ve víru válečném za třicetileté války. Ukázky dobývání hradu a života v obleženém hradě s možností nahlédnout do polního ležení. Výstava zbraní, zbrojí a obléhací

techniky. Sobotní večerní program s bitvou a ohňostrojem. Sobota 9 - 23 hod. neděle 9 - 19 hod.

29. a 30. 7. **Past na medvěda**

Sokolnické a lesnické slavnosti. Létání, výcvik a ukázky lovu s dravými ptáky za pomoci loveckých psů. Včelařské a řezbářské řemeslo s výstavou loveckých trofejí. Oba dny 9 - 19 hod.

19. a 20. 8. **Hodokvas rytíře Kobylky**

Tradiční historický jarmark starých hradních řemesel s dobovou kuchyní. V sobotu večerní program, country bál a ohňová show. Sobota 9 - 01 hod., neděle 9 - 19 hod.

23. a 24. 9. **Na příkaz císaře**

Vinobraní na Sovinciv gotickém stylu s udatnými rytíři a krásnými dámami. Život a dobová móda na hradech při svátku vína. Oba dny 9 - 18 hod.

28. 10. **Hofmistrova závěť**

Slavnostní ukončení sezóny s ohlédnutím za podařenými programy. Od 9 - 18 hod.

Pořadatelem všech akcí je pořadatelská agentura Zdeněk Zedek ve spolupráci s Muzeem v Bruntále

Fota: archiv David Komínek

Ostravská zoo má další přírůstky

Prvními letošními mláďaty jsou kůzlata kozy domácí - samičky narozené 20. ledna. Jedná se o křížence dvou plemen - naší ko-

zy domácí a kozy kamerunské. Kozy kamerunské chová ostravská zoo od r. 1962 a za tu dobu již odchovává několik desítek mláďat. Naše kozy domácí jsou v zoo chovány od roku 2003. Mláďata mohou návštěvníci pozorovat ve výběhu kontaktní dětské zoo. Dalším novým přírůstkem v pavilonu opic je samička mláděte mandrila, které se narodilo 27. ledna. Mandrily chová ostravská zoo od roku 1959 od té doby se zde narodilo celkem šestnáct mláďat. Matka Anka nosí mládě na břichu a v současnosti je již dobře viditelné i pro návštěvníky. Otec se jmenuje Kumba. Mandrilové jsou blízcí příbuzní paviánů a jsou považováni za jedny z nejpestřeji zbarvených druhů opic. Většinu dne tráví na zemi, kde hledají plody a semena, ale také třeba vejce či menší živočichy. Mandrilové obývají zbytky deštných pralesů Afriky a v přírodě jsou

stále vzácnější, neboť se loví pro maso a z důvodů kácení mizí i jejich přirozené prostředí.

Informace z běžecké stopy v zoo Ostrava

Pokud nedojde ke změně nevyhovujících sněhových podmínek, zůstane běžecká stopa v zoo dočasně uzavřena. Všem případným zájemcům o běžkování se doporučuje,

aby si vždy ráno zjistili na vrátnici zoo aktuální stav (tel. 596 241 269). V lednu a únoru využilo možnost spojit prohlídku zoo s běžeckým lyžováním několik desítek

návštěvníků.

Ostravská zoo je v březnu otevřena každý den od 9.00 do 18.00, pokladny a pavilony se zavírají v 17.00. *Stanislav Derlich*

Zpravodajství města Břidličné

Rada města Břidličné projednala:

- smlouvu mezi městem a společností Digis na služby v roce 2006;
- návrh smlouvy mezi městem a projektantem na úpravu projektové dokumentace na akci krytý bazén;
- nabídku firmy Remit na svoz čirého skla;
- žádost společnosti Lunghta na vyvěšení praporu Tibetu a dopis vel-vyslanectví Číny;
- návrh na rozdělení hospodářského výsledku MŠ Hřbitovní Břidličná;
- hotovost hasičů a dotaci KÚ Moravskoslezského kraje na rok 2007 na pokrytí hotovosti;
- žádost o příspěvek vlastníků bytového domu na opravu chodníku;
- stanovisko Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k výběrovému řízení na stavbu 16 bytových jednotek;
- posudek k činnosti odborného lesního hospodáře;
- smlouvy mezi městem Břidličnou a obcemi, ve kterých budou umístěny informační kiosky pořízené městem Břidličnou v rámci Rýmařovska, o. p. s., v aktivitě Leader +;
- další postup při prodeji pozemků společnosti Colbergen;
- dohodu o závazku na splácení pohledávky;
- doplnění dopravního značení ve městě;
- vývoj ve společnosti VaK Bruntál, a. s., v souvislosti s provozováním vodovodu;
- výsledky klubu biatlonu na Mistrovství ČR v biatlonu žactva a v Českém poháru 2005/06.

starosta Miroslav Volek

Pyžamový bál U Čarodějnic

Nejen Břidličná žije kulturou, ale i občané ve Vajglově si dokáží zpříjemnit letošní mrazivou zimu. V pátek 17. února se uskutečnil první ročník „Pyžamového country bálu“, a to v restauraci U Čarodějnic. Na celou akci a její průběh dohlížela sama šefová všech vajglovských čarodějnic Zdena Novotná. K poslechu i tanci zahráli Zlomeňáci. Organizátoři připravili v měsíci březnu (10. 3.) další čarodějnickou oslavu, u příležitosti Mezinárodního dne žen. *Jaroslava Charvátová*

Foto: autor článku

Mistrovství České republiky v biatlonu žactva

Ve dnech 24. - 26. února se v Harrachově v Krkonoších konalo Mistrovství České republiky v biatlonu žactva, jehož výsledkem je započítáván jako poslední závod Českého poháru v biatlonu. Mistrovství se zúčastnila také výprava Klubu biatlonu Břidličná s cílem dosáhnout co možná nejlepšího umístění a snahou udržet druhé místo v žebříčku Českého poháru. Soutěže mistrovství se konaly v areálu Sportovního klubu Policie Harrachov na dobře připravených běžeckých tratích a vzduchové střelnici. V sobotu absolvovali účastníci mistrovství rychlostní závod a v neděli závod s hromadným startem.

Mladí biatlonisté z Břidličné získali jeden titul Místra České republiky, který vybojovala Andrea Prokešová, dále dvě druhá místa zásluhou opět Andrey Prokešové a Andrey Kováčové, dvě pátá místa zajali Jiří Václavík a Filip Kozub, na šestém místě skončila Michaela Gyorgyová a Filip Kozub. Ostatním členům výpravy se dařilo o něco méně. Po konečném sčítání bodů v poháru tak družstvo biatlonistů z Břidličné sice neudrželo druhé místo, ale skončilo jako třetí o pouhých devět bodů za druhým Klubem biatlonu Letohrad. Vítězem Českého poháru se stalo družstvo

z Jilemnice.

Zároveň s výpravou sportovců odjeli z Břidličné do Harrachova také tři delegovaní rozhodčí, kteří působili po dobu mistrovství jako rozhodčí střelby. Dosažené výsledky a skvělé třetí místo v žebříčku Českého poháru mezi 22 kluby z celé republiky svědčí o mimořádném úsilí, které funkcionáři, trenéři i rodiče dětí věnují po celou sezónu přípravě svých svěřenců. Poděkování zde zaslouží jistě i sponzoři Klubu biatlonu Břidličná, bez jejichž příspěví by nebylo možné tuto časově a finančně náročnou aktivitu pro mladé sportovce realizovat.

Miroslav Volek

Nejlepší biatlonistka v zimní sezóně 2005 - 2006 Andrea Prokešová (žačky kategorie B) je z Břidličné

Na stupních vítězů v zimní sezóně 2005 - 2006 první Klub biatlonu Jilemnice, druhý Klub biatlonu Jablonec a třetí Klub biatlonu Břidličná (šéftrenér Jaroslav Kováč)

Společné foto členů Klubu biatlonu Břidličná, v popředí šéftrenér Jaroslav Kováč; 3. místo v soutěži družstev v zimní sezóně 2005 - 2006
Foto: archiv Klub biatlonu Břidličná

NAŠE LISTÁRNA

Príspevek k článku *Jak se žije v Rýmařově starousedlíkům*

Z dějin je známo, jak vznikala ohniska válek - z nenávisti, z touhy po moci, po ovládnání druhých. Důsledky jsou vždy hrozné. Otřesné je, že na to zpravidla doplatí ti, kteří nic takové-

ho nechtěli. Každá křivda bolí, přináší trpkost. Jestliže je živena, přechází v nenávist. Je umění se od toho oprostít a odpustit. Naším „starousedlíkům“ se to podařilo, i když v člověku

něco z toho zákonitě zůstává. Oni dokázali, že kdo dovede odpustit, vítězí a není poražený. Odpustit se dá i to, co se zdá nemožné. Dokazuje to i tento příběh. *B. Teislerová*

Dapozzo

Dapozzo strávil osm let v německém koncentračním táboře. Poslechněme si jeho vyprávění o tom, co zkusil během těch strašlivých let 1937 až 1945.

„Odkakživa jsem měl mohutnou postavu, ale tehdy jsem vážil sotva 45 kilogramů. Na těle jsem měl samé jazvy, stopy po tom, jak mě tloukli, pravou paži jsem měl chromou, protože jsem ji měl zlomenou, a nikdy mi ji nikdo neošetřil. Na Štědrý večer roku 1943 si mě předvolal velitel. Stál jsem před ním do půl těla slevčený a bos, on seděl za stolem, který se prohýbal pod obrovskou spoustou vynikajících jídel. Musel jsem tam stát a umíraje hladu se dívat, jak královsky hoduje. Přesto jsem se ze všech sil snažil potlačit v sobě nenávist.

Po večeri přinesl poddůstojník kávu a koláčky. Bylo zjevné, že si na nich velitel opravdu pochutnává. Podíval se na mě a řekl: 'Vaše žena je opravdu vynikající kuchařka, Dapozzo.' Nechápal jsem, co tím chce říci. Hned mi to vysvětlil: 'Vždycky mně velmi chutnaly koláče, které vám žena už roky posílá. Jsou opravdu vynikající.' Už jsem si myslel, že tentokrát podlehnou pokušení a začnu ho nenávidět. Moje žena a čtyři děti si odtrhly od úst, aby mi ze svého skrovného přidělu mouky, másla a cukru mohly upéct koláče a poslat mi je sem. Chtěl jsem, aby mi dovolil alespoň k nim přivonět, abych si tak připomenul domov. Odmítl a zařval: 'Raus! Ven!'

Po válce se mi podařilo zachytit jeho stopu.

Změnil si jméno a žil v ústraní, docela nenápadně, aby na sebe neupozornil. V roce 1953 jsem k němu přijel ještě s jedním přítelem na návštěvu. Nepoznal mě, tak jsme se představil: 'Jsem číslo 17531. Vzpomínáte si na Vánoce 1943?' Zmocnil se ho děs: 'Přišel jste se mi pomstít?' zeptal se přidušeným hlasem. Namísto odpovědi jsem před ním otevřel velkou krabici. Byl v něm nádherný koláč. Požádal jsem ho, zda by nám jeho paní laskavě neuvařila kávu. Potom jsme všichni čtyři jedli společně koláč a popíjeli kávu. Nikdo neřekl ani slova. Velitel se rozplakal a zeptal se: 'Jak mi ale můžete odpustit?' 'Pro lásku Kristovu,' odpověděl jsem.“

Zdroj: Svatojakubský list, Chotěboř

Interview s Bohem

V životě dostáváme různé dopisy, z některých máme radost, z některých smutek, ale mezi těmi všemi se občas objeví i takový záhadný, poučný pro život. I mně přišel takový dopis, nad kterým jsem se hluboce zamyslela.

Interview s Bohem

„Pojď dál,“ řekl Bůh. „Tak ty bys se mnou chtěl udělat interview?“

„Jestli máš čas,“ řekl jsem.

Bůh se usmál a odpověděl: „Můj čas je věčnost, a proto je ho dost na všechno. A na co se mě vlastně chceš zeptat?“

„Co tě na lidech nejvíc překvapuje?“

Bůh odpověděl: „To, že je nudí být dětmi, a tak pospíchají, aby dospěli, a když jsou dospělí, zase touží být dětmi. Překvapuje mě, že ztrácejí zdraví, aby vydělali peníze, a pak utrácejí peníze za to, aby si dali do pořádku své zdraví. Překvapuje mě, že se natolik strachují o budoucnost, že zapomínají na přítomnost, a tak vlastně nežijí ani pro přítomnost, ani pro budoucnost. Překvapuje mě, že žijí, jako by nikdy neměli umřít, a že umírají, jako by nikdy nežili.“

Protože se toto Interview s Bohem má předat tomu, na kom nám v životě hodně záleží, chci Vás, redakci Rýmařovského horizontu, požádat o jeho uveřejnění. Záleží mi na každém z Vás a věřím, že mnoha dalším lidem

přinese zamyšlení tak jako mně. V žádném případě si jej nechci nechat jen pro sebe. Zachovejme se a žijme podle těchto slov a život bude pro nás všechny radostný.

Olga Schreiberová

Bůh mě vzal za ruce a chvíli jsme mlčeli. Pak jsem se zeptal: „Co bys chtěl jako rodič naučit své děti?“

Bůh se usmál a odpověděl: „Chci, aby poznali, že nemohou nikoho donutit, aby je miloval. Mohou jen dovolit, aby je druhí milovali. Chci, aby poznali, že nejcennější není to, co v životě mají, ale koho mají. Chci, aby poznali, že není dobré porovnávat se s druhými. Každý bude souzen sám za sebe, ne proto, že je lepší nebo horší než jiní. Chci, aby poznali, že bohatý není ten, kdo má nejvíc, ale ten, kdo potřebuje nejméně. Chci, aby poznali, že trvá jen pár vteřin způsobit lidem, které milujeme, hluboká zranění, ale trvá mnoho let, než se taková zranění uzdraví. Chci, aby se naučili odpouštět, odpouštět skutkem. Chci, aby věděli, že jsou lidé, kteří je velmi milují,

ale kteří nevědí, jak své city vyjádřit. Chci, aby věděli, že za peníze si mohou koupit všechno kromě štěstí. Chci, aby poznali, že opravdový přítel je ten, kdo o nich všechno ví, a přesto je má rád. Chci, aby poznali, že vždycky nestačí, aby jim odpustili druhí, ale že oni sami musejí odpouštět.“

Chvíli jsem seděl a těšil se z Boží přítomnosti. Pak jsem Bohu poděkoval, že si na mne udělal čas. Poděkoval jsem mu za všechno, co pro mne a mou rodinu dělá. A Bůh odpověděl: „Kdykoli. Jsem tu čtyřtadvacet hodin denně. Jen se zeptej a já ti odpovím.“

Lidé zapomenou, co jste řekli. Lidé zapomenou, co jste udělali, ale nikdy nezapomenou, jak se vedle vás cítili.

P.S. Předěj tento dopis někomu, na kom ti v životě záleží.

Jak jsem v sobě objevila pud sebezáchovy

Rozhodla jsem se, že pojedou do „velkého“ města Olomouce, kde jsem se před 37 lety vyučila. Dobrodružstvím byla i jízda tramvají, podruhé v životě. Mým cílem byla prodejna OBI na opačném konci města. Zakoupila jsem si tedy na nádraží dvě jízdenky, tam a zpět. Dala jsem si je do kapsy a při vstupu do tramvaje jednu označila. V tlačenici se nedala otevřít kabelka, tak jsem jízdenku dala zpět do kapsy pro případnou kontrolu.

Problém nastal při zpáteční cestě, když jsem si před příjezdem tramvaje sáhla do kapsy pro zpáteční lístek a vytáhla dva naprosto shodné. Ani s brýlemi jsem nemohla rozoznat označený a čistý. Tak jsem se pro jeden rozhodla v domnění, že se přece nemůže nic stát.

Při kontrole jsem sama nabídla obě jízdenky s tím, že nevím, která je která, a poprosila o radu. Měla jsem naprosto čisté svědomí a doufala, že pokud dvakrát označený lístek

zničíme a druhý dodatečně označíme, bude vše v pořádku. Přece kdybych chtěla jet „načerno“, tak si lístky nekoupím.

Revizor ale vytahuje bloček a začne psát nacionále. Nemám občanský průkaz. A teď to přišlo! Na otázku po datu narození a bydlišti se mne v zoufalství vypadne nesmysl. Kde se to ve mně vzalo? To opravdu nejsem já! Za to, co následovalo, se budu stydět až do smrti. Přivolaná policie ověřuje totožnost a já si začínám uvědomovat, jak jsem hlou-

pá. Skutečný podvodník by se mé naivitě vysmál. Musela jsem s pravdou ven. Snažím se vysvětlit situaci, ale kolegyně revizora mě uzemní: „*Jste nedůvěryhodná osoba - lhala jste!*“ V tuhle chvíli jí dávám za pravdu, zmlknu a už jen stojím, dívám se do ze-

mě a mám chuť se propadnout hanbou. Připadám si jako zločinec. Policie potvrdila údaje a odjíždí. Jsem jim moc vděčná a tímto jim ještě jednou děkuji za lidský přístup. Proč si ale revizor vzal jen omylem dvakrát označený lístek a nepřiložil

i druhý na důkaz, že nešlo o zlý úmysl? Odcházím na vlak a jedu domů. Tady si všude dojdou pěšky. Jsem nezaměstnaná a puku- ta 300 Kč je pro mě hodně peněz. Příští den nesu na poštu složenku s hořkým pocitem nespravedlnosti. *Pavla P.*

Moravskoslezský kraj informuje

O podporu podnikání z peněz EU je v kraji obrovský zájem

Téměř stovku projektů posuzoval krajský úřad v rámci poslední výzvy grantového schématu Regionální podpora podnikům v Moravskoslezském kraji 2005. Zastupitelé zatím schválili podporu 18 akcí drobných podniků do 10 zaměstnanců.

V rámci tohoto schématu, které pomáhá rozvoji malých a středních podniků v kraji a je financováno z rozpočtu kraje a EU, bylo pro rok 2005 k dispozici 148,5 mil. Kč (bylo podpořeno 42 akcí a mělo by vzniknout 326 nových pracovních míst), letos se rozděluje prvních 212,6 mil. Kč a zhruba v polovině roku budeme znát další částku - odhadem 275 mil. Kč (bude vypsáno další kolo).

Celkem 96 žádostí o podporu podnikání z peněz EU v rámci grantového schématu Regionální podpora podnikům v MSK (jde

o podprogram Společného regionálního operačního programu EU) dostal na konci roku 2005 krajský úřad k posouzení už ve třetím kole výzvy. „*Experti kraje se tentokrát neshodli v hodnocení s CzechInvestem jako prvním posuzovatelem, navíc kvůli velkému množství žádostí požádala agentura o prodloužení termínu pro posuzování. Po CzechInvestu jsme museli žádosti zhodnotit podle dané metodiky znovu i my, kdybychom to neudělali, vystavili bychom se riziku nutnosti vrátit peníze unii. A protože podnikatelé na přidělení peněz čekají, rozhodli jsme se v tomto případě předložit zastupitelstvu ke schválení nejprve podporu drobným podnikům do 10 zaměstnanců, v dubnu pak předložíme projekty malých a středních firem,*“ zdůvodnil

postup náměstek hejtmana Pavel Drobil s tím, že tyto žádosti tvořily asi 40 % ze zmíněných 96 projektů.

Drobní podnikatelé předložili žádosti v hodnotě téměř 89 mil. Kč, k dispozici je celkem 42,4 mil. Kč, z toho 29,7 mil. Kč půjde z pokladny unie a 12,7 z krajské. Podnikatelé dostanou max. 50 % uznatelných nákladů, na 18 vybraných akcí bude použito 32,7 mil. Kč. O zbývající část peněz se zvýší dotace na akce malých a středních podniků. Podmínkou udělení dotace je rozšíření výroby nebo firmy a do roka od ukončení projektu také vytvoření nových pracovních míst.

Prostředky na podporu malého a středního podnikání v Moravskoslezském kraji z uvedeného grantového schématu jsou součástí Společného regionálního ope-

račního programu, spolufinancovaného EU. V roce 2004 bylo poprvé pro tento účel vyčleněno 104 mil. Kč z prostředků unie, podíl kraje dělal dalších 44,5 mil. Kč, celkem tedy šlo o 148,5 mil. Kč, v prvním kole přišlo 74 žádostí, podporu získalo 42 projektů, které už byly realizovány nebo se nyní dokončují. Firmy už postupně dostávají peníze - z EU i od kraje. Program se vyhlašuje podle priorit kraje a kraj sám má také povinnost spolufinancování, takže je jasné, že potřebujeme-li zvýšit zaměstnanost, pak je takový program žádoucí a logický. Náš kraj má v ČR k dispozici nejvíce prostředků právě pro tuto oblast - s ohledem na lidnatost a vysokou míru nezaměstnanosti.

*Šárka Swiderová,
tisková mluvčí,
kancelář hejtmana MSK*

Seriál

Nebojte se první pomoci (5. část)

(Informace Místní skupiny Českého Červeného kříže Rýmařov)

Transport

V mysli mnoha laiků stále přetrvává nesprávná představa o tom, že pro přežití ohroženého pacienta má největší význam rychlý převoz do nemocnice. Z těchto důvodů se občas stává, že zraněného z místa nehody převezve do nemocnice ochotný řidič (zpravidla bez poskytnutí první pomoci). Tento postup je nutno důrazně odmítnout.

Vyprošťování, nakládání a transport patří v případě úrazů k velice rizikovým činnostem. Jejich neodborné provedení může mít za následek rozvoj šoku a vznik druhotných poškození. Bezvědomému pacientovi nelze při převozu osobním vozidlem zajistit průchodnost dýchacích cest. Mnohé chorobné stavy vyžadují speciální transportní polohu, kterou laik zpravidla nezná a nemůže jí docílit. Kaskadérská jízda, při níž působí na raněného nárazy, odstředivá síla, náhlá akcelerace apod.,

navíc zvyšuje jeho utrpení. Ke zklamání dochází při následném kontaktu se zdravotníky. Laik naráží na řadu bariér, průjezdem vrátnicí počínaje, přes hledání cílové ambulance, konče problémy s vyložením a předáním. Pacient se při tomto postupu dočká ošetření podstatně později, protože v nemocnici není očekáván, nikdo o něm neví. Při standardním uplatnění záchranného řetězce je pacient ošetřen, jsou provedena protišoková opatření, dostane léky proti bolesti. Nakládání se provádí odbor-

ným způsobem s využitím speciálních pomůcek, je zvolena optimální poloha. Transport se provádí šetrně, tělo nemocného je přikurtováno. Převoz probíhá pod odborným dohledem, životní funkce jsou monitorovány.

Závažné odchylky jsou včas registrovány a mohou být účinně léčeny. Příjmové oddělení je v předstihu vyrozuměno, lékař záchranné služby může předem specifikovat

požadavky na předpokládaná vyšetření. Nic se nestane ani v případě, když je nemocniční personál v době příjezdu zaneprázdněn jinými úkoly. O pacienta nadále odborně pečuje tým zdravotnické záchranné služby.

Život nezachraňuje rychlá jízda ani budova nemocnice. O přežití rozhoduje včasná a kvalitní první pomoc na místě nehody. Nekvalifikovaný transport nevhodným dopravním prostředkem může poskytnutou pomoc zcela znehodnotit.

*MUDr. Juljo Hasík
(Nebojte se první pomoci)*

Místní skupina ČČK Rýmařov nabízí k zapůjčení **dvě videokazety - První pomoci**. Pro členy ČČK Rýmařov 10 Kč, pro nečleny 20 Kč/den. Po telefonické domluvě jsou kazety k dispozici u paní Koudelové na tel. č.: 554 211 555.

Co je to když se řekne

na téma *islám*

Dříve boj islámu s křesťanstvím, dnes vzájemný respekt

Motto: *Silou nelze nad muslimským světem zvítězit, je potřeba se poznat, respektovat se a pomáhat si!*

Historie muslimského světa je bohatá, rozhodně je také jiná nejen ve srovnání s historií států s křesťanským náboženstvím a evropskou civilizací vůbec. Vzniká-li dnes na principech EU tzv. Velká Evropa, je potřeba respektovat také její sousedy. Zájmy o oblast Středního Východu byly a jsou motivovány různě. Cesta k mírovému soužití a respektování vede nejen přes vzájemné poznávání své historie, ale i náboženství. A dost možná, že je třeba si toto uvědomit právě dnes, při vytváření nové Velké Evropy, při diskusích o budoucnosti Evropy, při konfrontacích muslimů s Evropou na základě dost nevkusných karikatur proroka Muhammada.

Počátkem 7. století n. l. vzniká v Předním Orientě mocný rival křesťanskému náboženství. Na Arabském poloostrově žily v té době semitské kočující kmeny beduinů, u kterých v náboženském ohledu doposud převládala směsice animismu a fetišismu, promíšená prvky náboženství sousedních kmenů a národů. A tehdy ve starobylém posvátném městě Mekka povstal nový náboženský učitel s myšlenkou univerzalistického náboženství - **Muhammad**. O jeho mládí toho víme poměrně málo, narodil se asi roku 570 v Mekce a pocházel z rodu Hášimova. Tradice vypravuje, že ke svému náboženskému rozjímání odcházel do jeskyně v pohorí Hira. Tam mu prý zjevil Bůh nauku a své přání, aby ji kázal lidu. Prostředníkem v tom byl prý archanděl Gabriel. Když se mu pak opakovala vidění a rozličné projevy, ujistil se, že je povolán za proroka a začal kázat svou nauku. Později se Muhammad odpoutal od starého kmenového svazku a založil novou náboženskou společnost. První následek toho byl Muhammadův odchod z Mekky do Jatribu, jemuž se od té doby dostalo jméno Madínát an-nabí, tj. „Město prorokovo“ (Medína). To celé se událo roku 622 a obyčejně se tento odchod Muhammadův z Mekky nazývá „žřeknutí se“ (hidžra). Později, za nástupce Omara, byl tento rok (hi-

džra) prohlášen za výchozí rok muslimského letopočtu.

V Medíně vytvářel Muhammad zásady svého náboženství, kdy zprvu vycházel z křesťanství a židovství. Vše směřoval hlavně k morálce, přísně zakázal krevní mstu, kmenová nepřátelství a lichvu. Zřídil modlitebnu, kde se věřící 5x denně shromažďovali ke společné modlitbě. Později zvláštní hlasatel, tzv. bilál, svolával věřící ke každé modlitbě. Nařídil při modlitbách obracet se tváří k Jeruzalému a zachovávat židovský půst 10. měsíce Tiši. Potom, co se Židé od Muhammada odvrátili, prý pro jeho neznalost zásad tóry, změnil směr modlení na směr k Mekce a půst přeložil na arabský 9. měsíc Ramadan.

Na jaře roku 628 se Muhammadovi a jeho stoupencům podařilo zmocnit se Mekky. Tím byla nauka Muhammadova v Arabii již pevně zakotvena. Ještě v Medíně prohlásil Muhammad, že hlavním prostředkem k šíření jeho nauky má být svatá válka (džihád). Nauka **islámu** (oddání sebe Bohu) je založena na přísném monoteismu (Alláh), bylo zakázáno zobrazovat zprvu jenom Boha, později se zákaz vztahoval i na zobrazování člověka, zvířat a rostlin. Také proto dnes tolik urážejí celý muslimský svět karikatury proroka Muhammada otištěné v září loňského roku v dánském deníku Jyllands - Posten, poté v Norsku a v některých dalších zemích Evropy.

Víru rozděluje islám na 6 článků - na víru v jednoho Boha, víru v anděly, víru v knihy, víru v proroky, víru v soudný den a víru v předurčení. K andělům patří i padlí andělé, zlí duchové i ďábel zvaný oblíš nebo šaitán. Proroků uznává islám šest a jsou jim přiděleny rozličné náboženské knihy. Z nich věřícímu muslimovi stačí pouhá znalost Koránu. Základem Muhammadovy nauky je zejména článek šestý o předurčení (takdír). Podle tohoto článku ortodoxní muslimové věří, že vše, co se děje na světě, je předurčeno, a to ať je to dobré nebo zlé. Nauka

o předurčení je dodnes hlavním pramenem muslimského fundamentalismu a fanatismu. Muslim se dle ní neobává žádného nebezpečí, vírou upadá v lhostejnost, vrcholící v naprosté odevzdanosti do vůle Boží, projevované „jak Bůh chce“ (mášá'lláh, inšá'lláh).

Náboženských úkonů zná islám pět - vyznání víry a Muhammadova poslání (šaháda), modlitbu (salát), půst (saum), almužnu (náboženskou daň - zakát), pouť k posvátným místům v Mekce a Medíně (hadždž). A plnit všechny tyto úkony je povinností každého muslima. Islám zahrnuje předpisy, které upravují život jednotlivce i nové společnosti (umma), upravuje i poměry rodinné - pokládá manželství za smlouvu civilní, obřadu církevního není pro jeho právoplatnost potřeba. Nezbytnou podmínkou je však věno (mahr), které dává muž své manželce. Islám prohlašuje manželství za povinnost a odsuzuje život muže v bezženství. Korán dovoluje muži, aby si jako právoplatné manželky vzal až 4 ženy ze svobodných rodin, ale současně říká, aby ten, kdo nedovede vyhovět spravedlivě všem 4 manželkám, mohl si jich vzít méně, třeba jen jednu. Rozvod je velmi snadný, stačí mužovo prohlášení k manželce, že je propuštěna. Kromě těchto čtyř manželek je každému muslimovi dovoleno mít ještě libovolný počet otrokyň. Když se otrokyně stane matkou, přestává být otrokyní, je svobodná.

Korán je základní kniha islámu, kterou prý Muhammadovi diktoval sám Bůh. Skládá se ze 114 kapitol (súr). Malé úvodní súry, zvané fátiha, se užívá jako běžné modlitby, kterou má každý muslim znát z paměti.

Vůdčí myšlenkou Muhammadova učení bylo získat celý svět pro islám, a to všemi prostředky, třeba i válkou. Šíření islámu se tak mělo dít i mečem (svatou válkou) tam, kde to nešlo mírumilovně.

Roku 632 podnikl Muhammad ještě naposledy pouť do Mekky a v létě téhož roku zemřel. V té

době došlo k rozštěpení muslimské obce na dva hlavní směry existující dodnes - na sunnity a šiity. Nástupcem Muhammada se stal Abu Bakr, který byl prvním chalífou. On také začal důsledně provádět džihád rozpoutáním muslimské náboženské války. Tak se islám rozšířil do Persie, do středoasijských a kavkazských zemí, částečně do Indie a do Číny, do Indonésie a severní Afriky. Roku 711 Arabové vtrhli i do Španělska, odkud vypudili Vizigóty. Španělsku pak vládli až do 15. století. To byl první velký konflikt muslimů s křesťany. Arabové se na nových územích stali nositeli nové kultury, zvané dodnes maurskou, zejména architektury s vynalézavou ornamentální výzdobou a freskami. Druhý konflikt nastal, když se muslimové zmocnili Palestiny, které už tehdy křesťané říkali Svatá země, a znesnadnili tak křesťanským poutníkům přístup k „Božímu hrobu“. Zde je také počátek prvních křížových výprav evropských panovníků za osvobození Svaté země (v 11. až 13. století). Je však pravdou, že osvobození Palestiny z rukou muslimů křížové výpravy nedosáhly. Pozitivem snad bylo, že Evropa vešla v úzký styk s Orientem. Přesto náboženství Muhammadovo zůstávalo tehdy v křesťanské Evropě náboženstvím nejnenáviděnějším. Argumentačně tomu vlastně dodnes často přispívají výroky z Koránu, jako například „*Alláh řekl ve svatém Koránu - A nepokládejte ty, kdož na stezce Boží byli zabiti, za mrtvé! Naopak, oni jsou živí a u Pána svého odměnu svou užívají...*“ (Korán 3:169).

V polovině 15. století zajistily arabské nájezdy muslimům i některé opěrné body hlavně na Balkánském poloostrově, a to na územích náležejících k Byzanci. Vedení v islámu tehdy v 9. století postupně převzali Turci, kočovníci ze střední Asie, kteří přijali islám a vedli svatou válku proti křesťanskému světu. Měli při svých výbojích zprvu úspěchy - zmocnili se Balkánu, řeckých ostrovů, Besarábie, Ru-

munska i Uher. Zadržení ve svém postupu na západ byli teprve až u Vídně roku 1683. Několik století trvající turecká expanze islámu však v Evropě vykonala poměrně málo. Kolem roku 1700 skončily islámské výboje v Evropě. Jen tam, kde se udrželi až do 19. století, zejména na Balkáně, měl islám poněkud větší úspěch. A tak i dnes jsou významnější obce muslimské v Evropě jediné v Turecku a v balkánských zemích. Muslimské komunity však žijí i jinde, velmi početné například ve

Francii nebo v Anglii, kde mají i své modlitebny. Zájem o lokalitu Středního Východu a tím i soupeření s islámem nabylo nového impulsu po 29. 5. 1908, kdy do Konstantinopole došlo hlášení o objevení prvního významného ropného naleziště v oblasti Perského zálivu, necelých 240 km od Basry. Po první světové válce se staly Irák, Palestina a později i Zajordánsko britskými mandátními územími. Následně roku 1926 Společnost národů definitivně rozhodla, že i Mosul zůsta-

ne součástí britského mandátu v Iráku. Zájem o tato území projevily ale i další státy. Dřívější boj islámu s křesťanským světem tak postupně nabýval, vzhledem k ropě, nových rozměrů nejen ekonomických, ale po rozdělení světa i ne významných strategických rolí. Také z tohoto pohledu je možno se dívat na většinu konfliktů v této části světa v minulém století, ale i na začátku 21. století. Proto je také třeba se na tato muslimská území a tamní obyvatele, ale i na další mus-

limské oblasti, včetně evropského Balkánu, dívat dnes optikou historie, ale i zájmů současného světa. Dnešní konflikt určitě není zásadním střetem civilizací, také zřejmě není jen o omezování svobody projevu nebo cenzuře. Je především o (ne)uvědomění si vzájemné koexistence, o respektování práv a zejména sebe vzájemně. Konflikt se nám možná pak nebude zdát ani tak náboženský jako především občanský.

PhDr. Alois Matuška

JAK VYJDE

06/2006

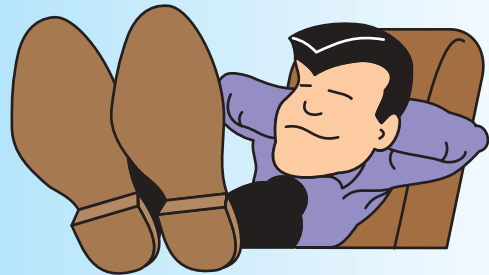

Další číslo
**RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU**
bude v prodeji
od **24. 3. 2006**

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek 16. 3. 2006 do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

REKLAMA V RÝMAŘOVSKÉM HORIZONTU

SKVĚLÁ INVESTICE

SMP Severomoravská
plynárenská

RWE Group

Vážení zákazníci,

nejbližším kontaktním místem SMP ve Vašem regionu je kancelář **smluvního partnera SMP**

U nově plynofikovaných objektů

- přijímá žádosti o připojení k distribuční soustavě
- přijímá žádosti o dodávku zemního plynu
- uzavírá smlouvy na dodávku zemního plynu
- provádí montáže plynoměrů (bezplatně)

U stávajících zákazníků SMP přijímá

- žádosti na změnu odběratele
- žádosti na změny v kupních smlouvách
- žádosti na demontáž plynoměru

Štefela Pavel - montáž plynovodů a instalace

Dukelská 2
792 01 Bruntál

Otevírací doba

Pondělí	8.00 - 12.00	13.00 - 17.00
Úterý	8.00 - 12.00	13.00 - 15.00
Středa	8.00 - 12.00	13.00 - 17.00
Čtvrtek	8.00 - 12.00	13.00 - 15.00
Pátek	zavřeno	

Tel.: 554 716 111
e-mail: stefela@quick.cz
web:
www.stefela.krnov.net

Zákaznická linka SMP 840 111 115 (v pracovní dny od 7 do 19 hod., vždy za cenu místního hovoru)

Cenová linka SMP 841 141 141 (nonstop informace o cenách zemního plynu)

Pohotovostní linka SMP 1239 (nonstop, pouze v případě poruchy)

www.rwe-smp.cz

Z důvodu poklesu zájmu zákazníků o hotovostní platby **zrušila SMP od 1.9.2005 veškeré platby v hotovosti** na zákaznických kancelářích. Bližší informace o jiných způsobech platby za odběr zemního plynu vám poskytnou pracovnice smluvního partnera nebo také na www.rwe-smp.cz.

Sport

Rýmařovská hokejová liga

Oddíl ledního hokeje ukončil místní hokejovou ligu na přírodním ledě.

Absolutním vítězem se stalo družstvo ledního hokeje Slovan Rýmařov pod vedením Miroslava Mervy ml. a st. Již nyní se družstva těší na další ročník 2006 - 2007, kdy se opět rozběhne místní liga, která může

být rozšířena o další případná družstva, která projeví o účast v lize zájem. Oddíl TJ Jiskra Rýmařov doufá, že nový ročník se bude hrát již na novém zimním stadionu s umělou plochou, kterou město Rýmařov slibuje oddílu ledního hokeje již delší dobu.

M. Ftáček

Tabulka:

1. Slovan Rýmařov	5	1	1	52:27	11
2. Jiskra B	4	1	2	49:42	9
3. St. Garda	3	0	4	46:45	6
4. Medvědi B	3	0	3	32:35	6
5. HC Horní Město	1	0	6	23:53	2

Lední hokej mužů ukončil v okrese sezónu 2005 - 2006

Výsledky posledních utkání Jiskry Rýmařov v okresním přeboru A, odehraných na krytém zimním stadionu v Horním Benešově 18. a 25. února 2006: Jiskra - Loděnice u Opavy 11:3 (4:0, 3:2, 4:1); Jiskra - Spol. Lomnice 15:1 (4:0, 5:1, 6:0)

Konečná tabulka okresního poháru muži sk. A

1. Batex Bruntál	14	14	0	0	162:46	28
2. H. Benešov	14	10	0	4	114:57	24
3. Jiskra Rýmařov	14	10	0	4	114:57	20
4. Žraloci Lomnice Opava	14	7	0	7	92:83	14
5. Spol. Lomnice	14	4	1	9	51:112	9
6. HC Jeseník	14	3	1	10	54:100	7
7. Panteři Bruntál	14	3	1	10	49:106	7
8. M. Morávka	14	1	1	12	46:133	3

Výsledky posledních utkání Medvěďů Rýmařov okresním přeboru B, odehraných na zimním stadionu (ZS) v Bruntále a krytém ZS v Horním Benešově:

Medvědi - Hartis Bruntál 2:6 (1:2, 1:3, 0:1)

Medvědi - Vrbno-Železná 9:2 (3:0, 3:1, 3:1)

Konečná tabulka okresního přeboru muži sk. B

1. Ice Dogs Krnov	12	12	0	0	130:11	24
2. Tučňáci Krnov	12	9	1	2	99:35	19
3. Hartis Bruntál	12	6	2	4	59:41	14
4. SK Heřmanice	12	5	0	7	60:80	10
5. SK Medvědi Rýmařov	12	3	2	7	43:78	8
6. HC Vrbno-Železná	12	3	2	7	49:75	8
7. Kodiak Moravský Beroun	12	0	1	11	21:140	1

Konečné tabulky okresního přeboru starších a mladších žáků

Starší žáci 2005 - 2006

1. HC Krnov	10	1	1	96:38	21
2. TJ Horní Benešov	7	1	4	78:56	18
3. Jiskra Rýmařov	5	0	5	43:62	10
4. Slavoj Bruntál	3	1	8	22:75	7

Mladší žáci 2005 - 2006

1. Jiskra Rýmařov	10	0	2	73:32	20
2. Slavoj Bruntál	9	0	3	69:36	18
3. TJ Horní Benešov	5	0	7	56:57	10
4. HC Krnov	4	0	8	72:62	8

Ukončení letošní sezóny vyvrcholí v neděli 26. března na zimním stadionu v Horním Benešově, kde proběhne turnaj žáků za účasti šesti družstev. Na turnaji nebude pochopitelně chybět oddíl ledního hokeje TJ Jiskra Rýmařov. Výsledky zápasu přineseme v příštím vydání novin.

Za oddíl LH Martin Ftáček

Rýmařovský aerobik opět úspěšný

V neděli 25. února soutěžily závodnice SK Studio Sport a zdraví Rýmařov na „Soutěžním Aerobic Master Class“ v Brně. Rýmařovský sportovní klub reprezentovaly pouze čtyři závodnice v nejstarší kategorii, které v silné konkurenci soutěžících z celé Moravy předvedly vynikající výkon:

Lýdie Švédíková - 1. místo

Zuzana Bučková - 2. místo

Gábina Kovářiková - 5. místo

Míša Mezihoráková - finálové umístění

Foto: archiv SK Studio Sport a zdraví

Lýdie Švédíková Lída, Míša, Zuzka, Gábina

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, http://www.rymarov.cz/mesto
 Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 2. 3. 2006. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří Konečný. Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
 Vyšlo dne: 10. 3. 2006. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 16. 3. 2006. Další číslo vyjde 24. 3. 2006.

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 10,- Kč

Medaile z mistrovství republiky žáků v Zadově putují do Rýmařova!!!

Bronzový medailista Michal Furik

Sabina Návrátová, Jana Pavlátová, Simona Bálková, Pavel Ondrášek, Radim Keclík, Zdeněk Macháček, Michal Furik, Jan Kodl, Adéla Jarošová

Michal, Pavel, Radim před akcí

Hanka Mačudová v akci

Sabina Návrátová po akci

vystartujte po až **4x** rychlejším internetu!

EXPRES TELECOM

Pořídte si až 4x rychlejší internet za stejnou cenu a navíc v akční nabídce získáte

- první měsíc surfování za 1 Kč
- aktivaci za 1 Kč
- ADSL modemy již od 599 Kč

akční nabídka

pevnou za korunu teď utáhne každý!

1 000 volných minut navíc

pevná linka jen za 1 Kč

Pořídte si pevnou linku jen za **1 Kč** a získáte 1000 volných minut na volání **ZDARMA!**

<p>Internet Expres Impuls</p> <p>nová rychlost v kb/s nová cena za měsíc v Kč</p> <p>512/128 399,-</p>	<p>Internet Expres Ideal</p> <p>nová rychlost v kb/s nová cena za měsíc v Kč</p> <p>2048/256 599,-</p>
<p>Internet Expres Sprint</p> <p>nová rychlost v kb/s nová cena za měsíc v Kč</p> <p>3072/256 799,-</p>	<p>Internet Expres Maxi</p> <p>nová rychlost v kb/s nová cena za měsíc v Kč</p> <p>4096/512 1199,-</p>

Informace o akční nabídce a zvýhodněných modemech na:

TELEPOINT PARTNER RÝMAŘOV
náměstí Míru 2 (vedle pošty 1. patro)
tel.: 554 230485

Škoda Fabia 1.4 MPI 50 kW, 1. maj., r. v. 2001, 2x airbag, ABS, rádio, posilovač, palub. poč., el. okna, centrální. Cena: 169 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
NAVIGACE
KLIMA

Opel Monterey 3.0 DTI, r. v. 1999, 2x airbag, ABS, imob., el. okna, vyhř. el. zrc., šibr. posil. říz., tažné, centrální, CD + rádio. Cena: 269 000 Kč.

KLIMA

Škoda Octavia Combi 1.6 GLXi 74 kW, 1. maj., r. v. 1999, klima, 2x airbag, ABS, cent., el. okna a zrc., pal. poč. a další. Cena: 189 900 Kč.

DIESEL

Škoda Fabia 1.9 SDi Comfort, CZ, r. v. 2000, 2x airbag, CD, imob., el. okna, posilovač, palub. poč., centrální, vyhř. el. zrcátka. Cena: 169 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Škoda Felicia 1.3 GLXi 50 kW, CZ, r. v. 1995, centrální, imob., tažné, zadní stěrač. Cena: 49 900 Kč.

Ford Transit 2.0 TDDi, servis, 1. maj., r. v. 2001, klima, airbag, rádio, posil. říz., el. vyhř. zrcátka. Cena: 269 000 Kč + DPH.

Opel Tigra 1.4i 16V 1. maj., r. v. 1999, klima, airbag, rádio, centrální, imob., el. okna, posil. řízení. Cena: 139 000 Kč.

Citroen Xsara 1.9D Combi, 1. maj., CZ, r. v. 2002, 2x airbag, rádio, el. okna, posilovač, tažné, imob., centrální. Cena: 189 900 Kč.

Škoda Octavia II 1.9 TDi PD Eleg., CZ, r. v. 2004, 4x airbag, ESP, ABS, temp., posil. říz., palub. poč., rádio, el. okna, vyhř. el. zrc., centrální. Cena: 489 000 Kč.

BMW 730D automat, 1. maj., r. v. 2000, TV, telefon, aut. klima, satelit navigace, 6x airbag, xenony, kůže, ESP, ABS, CD měnič a další. Cena: 389 000 Kč.

Seat Ibiza 1.8 20vTCUPRA TUNING 156PS, r. v. 2001, aut. klima, 4x airbag, ASR, ABS, palub. poč., vyhř. el. zrc. el. okna, centrální. Cena: 199 900 Kč.

Citroen Xsara 1.6i 16V Exclusive, r. v. 2001, klima, 4x airbag, ABS, imob., el. okna, posil. říz., palub. poč., centrální, el. zrcátka. Cena: 189 900 Kč.

Škoda Octavia 1.6 GLXi 74 kW, CZ, servis, r. v. 1997, 2x airbag, ABS, rádio, el. okna, posilovač, palub. poč., tažné, el. zrc., centrální. Cena: 149 900 Kč.

Subaru Forester 2.5 XT, 169 kW, r. v. 2005, 4x airbag, xenony, EDS, ABS, CD, plná el. výbava, palub. poč. a další. Cena: 799 900 Kč.

Opel Vectra 2.2 16V Eleg, CZ, 1. maj., r. v. 2003, 6x airbag, xenony, ABS, CD, rádio, el. okna a zrc., temp., posil. říz., palub. poč., centrální. Cena: 289 900 Kč.

Seat Ibiza 1.0i, r. v. 1998, klima, centrální, imob., posil. řízení. Cena: 78 900 Kč.

Peugeot 206 1.1, 1. maj., r. v. 1998, airbag, rádio, posil. říz., el. zrcátka, el. okna, centrální. Cena: 129 900 Kč.

Ford Mondeo 1.8 16V, CZ, 1. maj., r. v. 2003, 4x airbag, ABS, rádio, alarm, multif. volant, el. sedadla, posil. říz., el. zrcátka a okna, centrální. Cena: 297 000 Kč.

Ford Fiesta 1.4 Ghia, 1. maj., r. v. 1997, klima, 2x airbag, ASR, ABS, rádio, el. okna, posil. říz., centrální, CD měnič. Cena: 128 500 Kč.

Ford Focus Combi 1.8 Tdi, r. v. 1999, klima, 2x airbag, ABS, rádio, el. okna, posil. říz., tažné, imob., centrální. Cena: 188 900 Kč.

Mazda 121 1.25i 16V, 1. maj., CZ, servis, r. v. 2001, airbag, rádio, centrální, posil. řízení. Cena: 139 900 Kč.

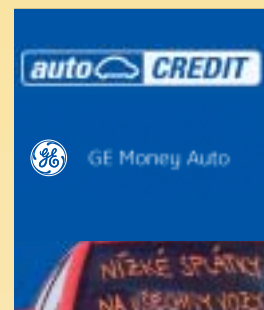
Ford Transit 2.5D valník 6míst., r. v. 1996, airbag, ABS, rádio, posilovač řízení. Cena: 145 000 Kč bez DPH.

Daewoo Nubira Combi 1.6, 1. maj., r. v. 2000, 2x airbag, ABS, centrální, imob., el. okna, posil. říz., el. zrcátka. Cena: 139 900 Kč.

Škoda Octavia 1.6 GLX 55 kW, CZ, r. v. 1997, 2x airbag, ABS, posil. říz., palub. poč., centrální, el. zrcátka. Cena: 138 900 Kč.

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

- Výkup za hotové - peníze ihned - „na ruku“
- Protiúčet
- Komisní prodej
- Nejvýhodnější splátkový prodej - od 0% akontace, stačí OP + ŘP, úvěr bez ručitele a na počkání

- Neměnná výše splátek
- Zpětný leasing - dáme vám peníze a vaše auto vám zůstane
- Specializace na splátkový prodej: GE Money Auto, CCB finance, ESSOX, Škofin
- Zákonné a havarijní pojištění - ČPP, a. s., Generali pojišťovna, Allianz